

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστῶμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐπὶ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεὶς παρασχὼν εἰς τὴν χώραν ὑπηρεσίαν, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ

ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ δραχμαὶ 100. Ἐξαμηνίᾳ 55. Τρίμηνι 30.
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἑτησίᾳ φράγκα γαλλικὰ 60, ἑξαμηνίᾳ 35 καὶ τρίμηνι 20.
ΑΜΕΡΙΚΗΣ: Ἑτησίᾳ δολλάρια 4, ἑξαμηνίᾳ 2 καὶ τρίμηνι 1.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ - ΕΚΔΟΤΗΣ - ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

Ἀρχίζει τὴν 1ην Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἰουδέποτε μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Εὐριπίδου ἀριθ. 42, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 39ος

Ἀθῆναι 16 Ἀπριλίου 1932

Ἔτος 54ον.—Ἀριθ. 20

ΕΔΙΘ ΝΤΕ ΦΕΡΔΑΚ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARGUERITE BOURGET

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον —

— Ἐδίθ, σκέψου καλὰ τί κάνεις, τῆς εἶπε ἡ λαίδη Σθενσενχάμ, πού ἔκλαιγε· ἄφησε πρῶτα νὰ ρωτήσης.

— Ποιὸν νὰ ρωτήσω ἀφοῦ δὲν ἔχω κανένα στὸν κόσμο; Στὸ μοναστήρι πρέπει νὰ τηλεγραφήσω νὰ δῶ ἂν μποροῦν νὰ μὲ δεχτοῦν.

Ἀργά, περασμένα μεσάνυχτα, ἔφθασε ἡ ἀπάντησις. Ἐνὰ τηλεγράφημα γιὰ τὴν Ἐδίθ, μὲ τὴν λέξιν «ἐλάτε» μόνον, καὶ ἕνα ἄλλο γιὰ τὴν λαίδη Σθενσενχάμ, ἀπ' τὴν ἡγουμένην, μὲ τίς λέξεις: «Παρακαλῶ νὰ συνοδευθῇ ὡς τὴν Λυὼν ἡ Ἐδίθ».

Ἐφευγε, χωρὶς νὰ ἀποδείξῃ τὴν ἀθωότητά της, χωρὶς νὰ ἰδοῦν ὅλοι πόσο δὲν ἔφταιγε. Ἐφευγε ἀπ' τὸ σπίτι πού τόσο τὴν τυράννησε ἡ κακιά Μπέλλα, καὶ καὶ τότε τὴν ἀγάπησε ἡ λαίδη Σθενσενχάμ. Τῆς φαινόταν πῶς ξαναορφάνευε.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Η'.

— Καλὰ Τζαίνη, ἄφησε τὰ σὰν στὸ τραπεζάκι, οἱ κομπονίδες δὲ θ' ἀργήσουν νὰ γυρίσουν, ἀπορῶ μάλιστα ὡς δὲ γύρισαν ἀκόμη. Ἡ λαίδη ἡ Ἐδίθ φεύγει ἀμέσως μὲ τὸ τραῖνο τῶν ὁμοιωμάτων, καὶ ἂν ἔχῃ τίποτα ἐτοιμάσει ἀκόμη, δὲ θάχῃ καιρό.

Ὅτε ἡ λαίδη δὲ φανταζόταν ὅτι θὰ τῆς ἔκανε τόσο κόπο ἡ ἀναχώρησις τῆς Ἐδίθ. Τί ἄδειο θὰ τῆς φαινόταν τὸ πῆλτι, χωρὶς τὸ γλυκὸ χλωμὸ προσωπάκι! Ἐκατὸ φορὲς τῆς εἶχε ἔρθει ἡ σκέψις νὰ τῆς πῇ: «Ἐδίθ, θέλεις νὰ μείνῃς μαζί μας; Θέλεις νὰ γίνῃς ἡ

ἀγαπημένη μου ἀνηψούλα;» ἀλλ' ὅχι, δὲν εἶχε τὸ δικαίωμα νὰ μοιράσῃ τὴν περιουσίαν της σὲ μιὰ ξένην, σὲ μιὰ πού δὲν τῆς ἦταν τιποτα, καὶ νὰ

«Ὅλα τὰ κοριτσάκια ἔπρεπε νὰ εἶναι μασκαρεμένα σύμφωνα μὲ τὸ εἶδος πού θὰ πουλοῦσαν... (Σελ. 211, στ. γ'.)

ἀδικήσῃ τὴν ἀληθινὴ ἀνεψιά της. Θὰ ὑπέφερε, μὰ δὲ θάλεγε τίποτα.

Γιὰ νὰ διώξῃ τίς πένθιμες σκέψεις της σηκώθηκε καὶ ἀνέβηκε στὴν κάμαρά της Ἐδίθ. Πόσο ἄδειο τῆς φάνηκε. Ἡ βαλίτσα της κλειστή, δεμένη κιόλας, στὸ τραπέζι ἐπάνω ἕνα κασσελάκι μισάνοιχτο. Ἡ λαίδη Σθενσεν-

χάμ, πάντα καλὴ, ἔβαλε μέσα μιὰ πλάκα σοκολάτα, δυὸ βιβλία καὶ μιὰ ἑκτακτὴ εἰκόνα τῆς Παναγίας, πού ἀπὸ πίσω της ἔγραψε.

«Στὴν ἀγαπημένη μου μικρὴ Ἐδίθ πού ποτὲ δὲ θὰ ξεχάσω.

Παρίσι, 26 Νοεμβρίου 19...
M. I. Σ.»

Εἶχε νυχτώσει, τὸ σάβανον εἶχε πρὸ πολλοῦ παγώσει, καὶ ὅμως δὲ γύρισαν ἀκόμη. Ἐπρεπε νὰ εἶναι στίς ἐξήμισι πῖσω, τώρα εἶναι ἑννιά καὶ ἀκόμα νὰ φανοῦν.

Σὲ λίγο ἡ πόρτα ἀνοιξε σιγά-σιγά καὶ φάνηκε τὸ κεφάλι τῆς Τζαίνης.

— Μυλαίδη, ἡ μικρὴ λαίδη δὲ γύρισε ἀκόμα.

— Ὅχι, καλὴ μου Τζαίνη, μὴ στενοχωρεῖσαι ὅμως, θάρρουν ὅπου νάναι.

Ἡ ἀνησυχία της ὅμως ὅλο καὶ μεγάλωνε, «Θεέ μου, συλλογιζόταν, ἔγινε κάποιο δυστύχημα, αὐτὸ εἶναι βέβαιον... Σὲ ποιά ἀπ' τίς δυὸ ὅμως;

Καὶ συλλογιζόμενη τὸ παιδί τῆς ἀδελφῆς της, ἔλεγε.

— Ἀς μὴν εἶναι τουλάχιστον στὴ Μπέλλα.

Καθὼς σκεπτόταν ὅμως τὴν ὀρφανούλα, πού εἶχε τόσα ὑποφέρει, ἔλεγε:

— Ἀς μὴ εἶναι ἡ Ἐδίθ.

Ἐνὰ δυνατὸ κουδούνισμα τὴν ἔκανε ν' ἀναπηδήσῃ.

Ὅχι, αὐτὴ τὴν φορὰ δὲ γελοῖον, ἕνα αὐτοκίνητο εἶχε σταθεῖ στὴν πόρτα, ἀλλὰ δὲν ἦταν τὸ δικό της. Ἦταν ἕνα μεγάλο αὐτοκίνητο μ' ἕνα κόκκινο σταυρὸ ἀπέξω καὶ ἀπ' τὸ αὐτοκίνητο κατέβαζαν ἕνα φορεῖο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Θ'.

Ἀκριβῇ στὸ λόγον τους, τὰ δυὸ κορίτσια, στίς τέσσερις ἀκριβῶς, εἶχαν βγεῖ

ἀπ' τὸ Λούδρ γιὰ νὰ γυρίσουν. Ἐκείνη τὴ στιγμή ἡ Μπέλλα εἶπε στὴν Ἐδίθ.

— Ἐξέχασα τὴν ὀμπρέλλα μου στὸ κατάστημα, Ἐδίθ, πᾶς, σὲ παρακαλῶ, νὰ τὴ ζητήσης;

Μόλις ἀπομακρύνθηκε ἡ Ἐδίθ, ἕνας ἄνθρωπος μὲ κακὸ παρουσιαστικό, πλησίασε τὴ Μπέλλα.

— Ἀ, καλὰ ποὺ σὲ βρήκα! δὲ μοῦ λές, πότε θὰ μὲ πληρώσης; τί, γιὰ κορόϊδο μὲ πῆρες.

— Δὲ σὲ κοροϊδεύω, ἡ εὐκαιρία μόνο μοῦ ἔλειψε.

— Πόσα θὰ μοῦ δώσης;

— Πεντακόσιες δραχμές.

— Δὲ φτάνουν, τουλάχιστο ἓνα χιλιάρικο.

— Τί, πεντακόσιες σοὺ φαίνονται λίγες; Καὶ τί ἔκανες; γιατί ἤρθες μόνο στὴν πόρτα καὶ τὰ πῆρες. «Αὐτὴ» τὰ ἔκανε ὅλα.

— Δὲς μου τὰ λεφτά, ἄλλοιῶς θὰ τὰ πῶ ὅλα.

— Καὶ ποῖς θὰ σὲ πιστέψῃ; θὰ νομίσουν πὼς ἐσὺ τὰ κλέψες καὶ θὰ σὲ πᾶνε καὶ φυλακῇ.

— Σοὺ εἶπα, δῶσε μου τὰ λεφτά!

Καὶ λέγοντας αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ ἄγνωστος εἶχε πᾶει κοντὰ τῆς καὶ τῆς ἐσφιγγε δυνατὰ τὰ χέρια.

— Δὲν ἔχω! τόλμησε ν' ἀντιτάξῃ ἡ Μπέλλα.

— Ψέμματα λές! ἔχεις χίλια φράγκα!

Χωρὶς νὰ πῇ ἄλλη λέξη, καὶ χωρὶς κανέναν ἀπὸ τοὺς διαβάτες νὰ ὑποπτευθῇ τὸ δρόμο, ὁ ἄθλιος προσπάθησε ν' ἀποσπᾷ μὲ τὴ βία ἀπὸ τὰ χέρια τῆς Μπέλλας τὸ χρυσὸ τῆς πουγί. Ἀγωνίζονταν μὲ λύσσα, γιατί κατὰ δυνάμειν πῶς δὲν μπορούσε νὰ κάμῃ τίποτα ἐναντίον τῆς, ἐνῶ ἐκείνη, ἀν καὶ συνένοχη, τὸν εἶχε στὰ χέρια. Τὴν τραβοῦσε, τὴν τράνταζε, σὰ νὰ θελε νὰ τὴ συντρίψῃ.

— Βοήθεια! φώναζε ἡ Μπέλλα μὲ πνιγμένη φωνή.

Μετ' ἄλλη κραυγὴ τῆς ἀποκρίθηκε: Ἡ Ἐδίθ γύριζε ἀπὸ τὸ μαγαζί. Κατάπληκτη, καταφοβισμένη, καρφωμένη στὸ ἔδαφος, ἔβλεπε τὸ τέλος αὐτῆς τῆς σκηνῆς. Τὴ στιγμή ποὺ ἡ Μπέλλα ἐτοιμαζόταν νὰ πέσῃ κάτω, ἡ ἄλλη, χωρὶς νὰ συλλογισθῇ, χωρὶς ν' ἀκούσῃ παρὰ τὴν παρόρμησιν τῆς καλῆς τῆς καρδίας, ὤρμησε νὰ βοηθήσῃ ἐκείνην ποὺ τὴν κατηγόρουσε γιὰ κλέφτρα, καὶ μὲ τὰ δύο τῆς χέρια τράβηξε τὸ μπράτσο τοῦ ἀνθρώπου, ἐλπίζοντας νὰ τὸν κάμῃ νὰ φύγῃ τὴ Μπέλλα. Ἀλλὰ τί μπορούσε μὴ μὴ μικρὴ κι' ἀδύνατη κόρη!

(Ἀκολουθεῖ)

ΒΑΣΟΥΛΑ ΜΠΟΥΡΝΙΑ

ΟΙ ΔΥΟ ΚΑΛΥΤΕΡΟΙ

ΔΙΗΓΗΜΑ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Ὅχι, ὄχι, ἔκανε ὁ Γιάννης. Εἶναι ντροπὴ, τί θὰ πῇ ὁ δάσκαλος,

— Ντροπὴ καὶ στὸ δάσκαλο ποὺ σὲ λογάρισε ἐσένα λιγώτερο, εἶπε ὁ πιδὲς ἀπὸ τὰ παιδιὰ. Κι' εἰπετα θὰ γελᾶσαι, καὶ μένε.

Τὸ βράδυ στὸν Ἀγ-Γιῶργη δὲν ἔπεφτε βελόνα. Διγώτεροι ἦσαν οἱ συνειθισμένοι ἐνορίτες ἀπὸ τοὺς πατεράδες, τοὺς μπαρμπάδες, τοὺς συμπεθέρους, τὰ πρωτοξάδερφα καὶ τὰ δευτεροξάδερφα τοῦ Γιάννη καὶ τοῦ Στάθου, ποὺ εἶχαν πᾶει ἐκεῖ γιὰ νὰ καμαρώσουν τὰ παιδιὰ τους. Ὁ Στάθους κι' ὁ Γιάννης στεκόταν στήτοι κι' ἀλύγιστοι ἀπὸ τίς δύο μεριές τοῦ δάσκαλου καὶ τοῦ κρατοῦσαν τὸ ἴσο, κοιτάζοντας μὲς στὸ ψαλτήρι, καὶ μόνο ὁ Γιάννης ἔρριχνε ποὺ καὶ ποῦ μὴ πονηρὴ ματιὰ στοὺς φίλους του, ποὺ στεκόταν κοντὰ στὸ τέμπλο, μπροστὰ στὸ εἰκόνισμα τῆς Παναγίας.

Τέλος φάληθηκαν τὰ τροπάρια, εἶπαν καὶ τοὺς χαιρετισμούς. Κι' ἦρθε ἡ ὥρα ποὺ βγήκε ὁ Στάθους γιὰ νὰ πῇ τὸ «Ἀσπὶλε, ἀμύλυντε». Προχώρησε μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι καὶ κόκκινος σὰν τὴ ντομάτα. Στάθηκε μπροστὰ στὸ ἱερό κι' ἀνοῖξε τὸ βιβλίο του. Ἐρρίξε μὴ ματιὰ στὸ δάσκαλο ποὺ τοῦ γνεφε μὲ τὸ κεφάλι ἐνθαρρυντικά, κι' ὕστερα ἔρχισε νὰ διαβάσῃ. Στὴν ἀρχὴ μὲ χαμηλὴ, τρεμουλιαστὴ φωνή, ποὺ ὁλοένα ὀξύνετο, ἀνέβαινε ψηλότερα, τόσο ποὺ ὅταν ἔφθασε στὸ «ἄγνη Παρθένε», δὲν πῆγαινε πιά παραπάνω κι' ἀναγκάστηκε νὰ τὴν κατεβάσῃ ἐκεῖ ποὺ ἦταν στὴν ἀρχή.

Κι' ἔτσι προχώρησε ἀνεβοκατεβαίνοντας, κι' ἡ μάννα του τὸν κοίταζε μὲ δακρυσιμένα μάτια, κι' ὁ δάσκαλος ἔτριβε τὰ χέρια του ἀπὸ εὐχαρίστηση, καὶ τὰ ξαδέρφη του τὸν θαύμαζαν μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα, σπρώχνοντας τὸ ἓνα τ' ἄλλο. Καὶ ἔχε φθάσει σχεδὸν ὅς τὴ μέση, ὅταν γιὰ μὴ στιγμή μὴ στράκα ἔσπασε μπροστὰ στὰ πόδια του, μὲ φοβερὸ κρότο, πνιγόντας τὸν στὸν καπνὸ! Ἦταν τόσο ἄξαφνο, ποὺ ὁ Στάθους ἔβγαλε μὴ τρομαγμένη φωνή, καὶ τὸ βιβλίο ἔπεσε ἀπ' τὰ χέρια του. Ἀκούσε συγχρόνως πίσω του πνιγμένα γέλια καὶ τὴ θυμωμένη φωνή τοῦ καντηλανάφτη ποὺ γύρευε νὰ βρῇ ποῖς πέταξε τὴ στράκα.

Ντροπιασμένος, ὁ Στάθους ἔσκυψε νὰ σηκώσῃ τὸ βιβλίο του καὶ γύρισε

νὰ κοιτάξῃ τὸ δάσκαλο. Δίπλα τοῦ ὅμως εἶδε τὸ Γιάννη τὸν Τομαρὰ νὰ γελᾷ μ' ἓνα τόσο σατανικὸ χαμόγελο, ποὺ ὅλο τὸ αἷμα του ἀνέβηκε στὸ κεφάλι. Ὡστε ὁ Γιάννης γελοῦσε γιὰ τὸ πάθημά του! Ἐχε γούστο νὰ εἶχε βάλει αὐτὸς ὁ ἴδιος νὰ τοῦ τὸ κάνουν ξεπίτηδες. Ἀλλὰ πάλι μπορούσε νὰ τοῦ κάμῃ ἓνα τέτοιο πρᾶγμα ποὺ περνοῦσε γιὰ φίλος του;...

Τέλειωσε τὴν προσευχή, ἀλλὰ μὲ κομμένη ὀλη τοῦ τὴν ὄρεξη. Πᾶει, εἶχε ντροπιαστῇ μπροστὰ σ' ὅλον τὸν κόσμον. Κι' αὐτὸ γιὰ μὴ παλιοστράκα. Τουλάχιστο νὰ κέρδιζε, εἶχε χάσει κατόπιν, ὅταν — ὅπως τοῦ εἶχε πεῖ ὁ δάσκαλος — ἔλεγε καὶ οἱ δύο τους μαζί τὰ ὠραῖα τροπάρια... Ἐτοί θὰ συναγωνίζονταν καὶ θάδειχνε στὸ Γιάννη ὀλη τὴ δύναμή του. Στάθηκε λοιπὸν σὴ θέσιν του καὶ περίμενε.

Ὁ Γιάννης ἦρθε τώρα μ' ἓνα ἄλλο βιβλίο στὸ χέρι κι' ἄρχισε νὰ διαβάσῃ. Ὅπως ὅμως ὁ Στάθους πῆγαινε ἀπὸ τὰ χαμηλὰ στὰ ψηλότερα, εἰς τοῦ αὐτοῦ ἀπὸ σιγὰ πῆγαινε γρηγορότερα καὶ δὲν στεκόταν καθόλου γιὰ νὰ ξαναπάρῃ φόρα, ἀλλὰ τᾶλεγε ὁλοένα καὶ πιδὲ γρήγορα, ποὺ δὲν τὸν καταλάβαινε σχεδὸν κανένας. Κι' ὅταν ἔφθασε στὸ τέλος, δὲν σταμάτησε γιὰ ν' ἀφήσῃ τὸ Στάθου νὰ ἐξακολουθήσῃ, ἀλλὰ τὰ εἶπε ὅλα, γρήγορα σὰ σιδηρόδρομος, τρώγοντας τὰ λέξεις! Εἶπε γρήγορα γρήγορα. Χωρὶς ἀνάσα καὶ τὸ «Ἵπερένδοξε» καὶ τὸ «Ἡ ἐλπίς μου ὁ Πατήρ» καὶ τὸ «Τὴν πᾶσαν ἐλπίδα μου», ὡς τὸ Ἀμήν! Κι' ὁ Στάθους τὸν κοίταζε μ' ἀνοιχτὸ τὸ στόμα ἀπ' τὴν ἐκπληξή, γεμάτος ἀγανάκτηση καὶ θυμὸ.

Ὡστε ἔτσι λοιπὸν; Ὁ Γιάννης τοῦ εἶχε σκαρώσει ὅλ' αὐτὰ, καὶ τὴ στράκα καὶ τοῦτο; Καλὰ, θὰ ἔβλεπε Κρατήθηκε ὡς ποὺ νὰ σχολάσῃ ἐκκλησιᾷ, βοήθησε μάλιστα τὸ δάσκαλο νὰ φάῃ «Τὴν ὠραιότητα τῆς παρθενίας σου». Μόλις ὅμως εἶπε «παππὰς τὸ «Δι' εὐχῶν» κι' ἄρχισε νὰ φεύγῃ ὁ κόσμος, πετάχθηκε πρῶτος ἔξω καὶ στάθηκε μπροστὰ στὴ πόρτα. Καὶ μόλις εἶδε τὸ Γιάννη βγαίνει, προχώρησε κοντὰ τοῦ χωρὶς νὰ πῇ τίποτα, τοῦ δῶσε μὴ γιὰ μπουνὴ κατὰμουτρα, ἀνάμεικτὴ μὴ καὶ στὸ στόμα.

Ὁ Γιάννης γιὰ μὴ στιγμή ἔμειν ἀποσβολωμένος καὶ σκέπασε μὲ τὸ χέρι του τὸ πρόσωπό του ποὺ εἶχε γεμίσει αἷματα. Ὑστερα ὅμως ὤρμησε σὰν ἄγριο θηρίο καί, κλαίγοντας μαζί καὶ φωνάζοντας, ρίχθηκε ἐπάνω στὸ Στάθου ποὺ ἔφευγε κουτρουβαλώντας τὸ καλντερίμι, κι' ἄρχισε

νὰ τὸν χτυπᾷ μὲ λύσσα, ὅπου τύχαινε, στὸ κεφάλι, στὸ πρόσωπο, στὴν κοιλιά!

Σὲ λίγο τὰ δύο παιδιὰ εἶχαν γίνε ἓνα σῶμα ποὺ κυλιόνταν στὶς πλάκες τοῦ καλντεριμίου, καὶ πότε σηκώνονταν πότε ξανάπεφταν.

Οἱ γυναῖκες φωνάζανε, τὰ παιδιὰ χτυποῦσαν τὰ χέρια τους μ' ἐνθουσιασμό καὶ φώναζαν: Δὲς του κι' ἄλλες, δὲς του! ἀδιάφορο ποῖς θάτανε αὐτὸς ποὺ θὰ τίς ἔτρωγε. Οἱ γριεὲς σταυροκοποῦνταν κουνώντας τὸ κεφάλι τους καὶ λέγοντας:

— Χριστὲ κι' Ἀπόστολε! Καλέ, σ' αὐτοὺς μῆλκε ὁ ἔξαποδῶ! Ἐλα, Χριστὲ καὶ Κύριε!...

Ἡ Σπύραινα ἡ Τομαροῦ εἶχε τρέξῃ νὰ γλυτώσῃ τὸ γιό τῆς καὶ φοβέριζε τὴ Γαλουραῖνα καὶ τῆς φώναζε, ἐνῶ ἐκείνη κοίταζε τὸ θέαμα, μὴ ξέροντας τί νὰ κάμῃ:

— Καλέ, δὲν ἔρχεσαι νὰ τὸν πάρῃς τὸ γιό σου; Χαρὰ στὸ φρόνιμο ποὺ ρίχτηκε στὸ παιδάκι μου στὰ καλά καθούμενα! Πῶ, πῶ τὸ παιδάκι μου, πᾶει, θὰ μοῦ τὸ σκοτώσῃ ὁ κακοῦργος!

Κι' ἀλήθεια ὁ Στάθους ἦταν πιδὲ δυνατὸς ἀπὸ τὸν Γιάννη καὶ κόντευε νὰ τὸν κάμῃ καλά. Καὶ πάλι ἔτρεξε ἡ Σπύραινα κατὰ τὸ δάσκαλο ποὺ εἶχε ἀκούσει τὴ φασαρία κι' ἔρχονταν τρεχάτος.

— Τρέξε, κύρ δάσκαλε, νὰ ἴδῃς τὰ ἔργατά σου! Τὸ Γαλουράκι ἔβαλε κάτω τὸ παιδί μου καὶ θὰ μοῦ τὸ σκοτώσῃ. Ἡθελες νὰ μᾶς τὸν κάμῃς καὶ φάλῃ ποὺ τὸν ἔχει κυριευμένο ὁ Σατανᾶς!

Ὁ δάσκαλος τὰ εἶχε χάσει. Μὲ μεγάλο κόπο κατόρθωσε νὰ ξεχωρίσῃ τὰ δύο παιδιὰ καὶ δὲ θὰ τὸ κατὰφερνε, ἀν δὲν τὸν βοηθοῦσε ὁ Μητρός ὁ Τομαρᾶς, ὁ ξάδερφος τοῦ Γιάννη. Ὑστερα τοὺς κοίταξε καὶ τοὺς δύο καλὰ-καλὰ, τὸ Στάθου μὲ γρατζουνισμένον πρόσωπο καὶ μὲ σχισμένα ροῦχα, τὸν Γιάννη μὲ πρισμένον μᾶτι καὶ μὲ ματωμένα χεῖλια, κουνήσε τὸ κεφάλι του κι' ἔφυγε.

Τὴν ἄλλη Παρασκευή, στὸν Ἀγ-Γιῶργη, τὸ «Ἀσπὶλε, ἀμύλυντε» τὸ εἶπε ὅπως κάθε χρόνο ὁ μπάρμπα Θύμιος ὁ Χρηστάς καὶ τὸ εἶπε μὲ τέτοια κατάνυξη καὶ μὲ τέτοια γλῶσσα στὴ φωνή του, ποὺ ξάφνισε δσοὺς τὸν ἄκουσαν. Μόνο ὁ κύριος Ἀριστείδης, ὁ δάσκαλος, στεκόταν σὲ μὴν ἄκρη τῆς ἐκκλησιᾶς, καὶ κουνώντας τὸ κεφάλι του, ἔλεγε μέσα του:

— Ἀχ, τί μοῦκαναν αὐτοὶ οἱ δύο καλῦτεροι!...

ΓΕΩΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΛΗ

ΘΗΡΙΟΤΡΟΦΕΙΟ ΧΑΡΡΥ ΚΟΜΠΛΕΝ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

Θ'.

Ἡ σειρά τώρα τῆς Σιδερονυχῆς.

Ἡ ἀρκούδα εἶναι σύμφωνη μὲ τοὺς συντρόφους τῆς, ἀλλὰ αὐτὴ δὲν ἔχει κατεργαριεὲς. Ὅτε γελῶνα θὰ βγάλῃ σὰν τὸ Χοντρομύταρο, οὔτε ποντίκια θὰ μαζέψῃ σὰν τὴν Κιτρινοῦλα, οὔτε θὰ φταρνιστῇ σὰν τὸν Καροτῇ, οὔτε θὰ κάμῃ κανέναν, κατὰ λάθος τάχα, νὰ τροχίσῃ τὴ μύτη του, ὅπως τῶκανε ὁ Ἀχαμνούλης. Αὐτὴ, ἀπλούστατα, θάγοιέψῃ!

Στὸ κοινὸ τὴν παρουσίαζε πάντα ὁ ἴδιος ὁ κ. Χάρρυ Κόμπλεν. Τῆς φοροῦσε πρῶτα ἓνα φίμωτρο ποὺ εἶχε καὶ σκοινί, τὴν τραβοῦσε ἀπ' τὸ σκοινὶ αὐτὸ καὶ τὴν ἀνάγκαζε νὰ σηκώνεται σούζα, νὰ χορεύῃ, νὰ ξαπλώ-

νεται χάμω καὶ νὰ κάμῃ ἓνα σωρὸ ἄλλα παιχνίδια. Κι' ὁ κόσμος διασκέδαζε πολὺ.

Ἐτοί καὶ κείνη τὴν ἡμέρα, ὁ κ. Κόμπλεν πῆρε τὸ φίμωτρο κι' ἔκαμε νὰ τῆς τὸ βάλλῃ, λέγοντάς τῃς μαλακά:

— Ἐλα. Σιδερονυχῆ μου, ἐσὺ θὰ μὲ βγάλῃς σήμερα ἀσπροπρόσωπο!

Μὰ ἡ ἀρκούδα τοῦ ἀποκρίθηκε μ' ἓνα μούγκρισμα τόσο ἄγριο, ποὺ ὁ θηριοδασκὴς τρόμαξε.

— Μπᾶ! τῆς λέει πάλι τί ἐπαθες; ἔλα, νὰ σοὺ βάλῃ τὴ μάσκα σου νὰ γίνῃς ὁμορφὴ!

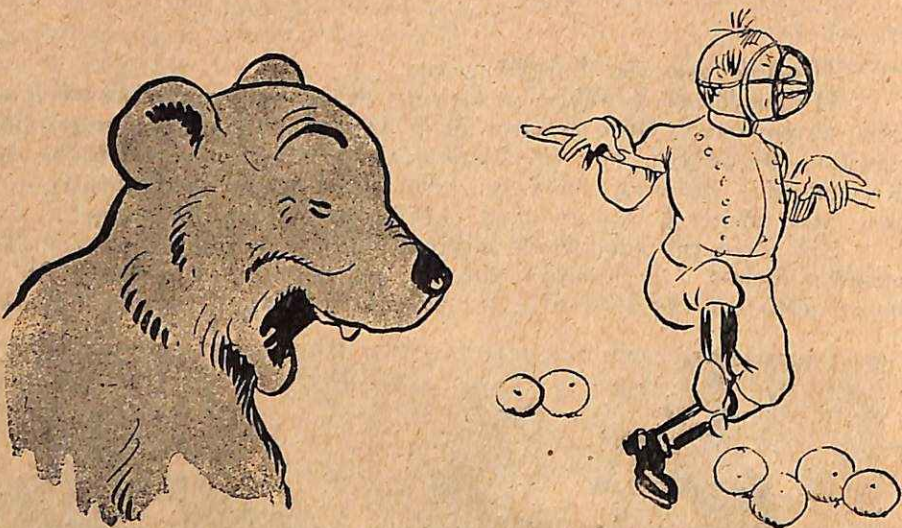
Τοῦ κάκου. Ἡ Σιδερονυχῆ, ἀποφασισμένη, εἶχε ἀγοιέψῃ. Κι' ἀρπάζοντας τὸ φίμωτρο ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ κ. Κόμπλεν, τοῦ τὸ φόρεσε μάνι-μάνι κι' ἔπειτα, τραβώντας τὸν ἀπὸ τὸ σκοινί, τὸν ἀνάγκασε νὰ βγῇ μαζί τῆς στὸ στίβο.

Ὁ κόσμος ἔβαλε τὰ γέλια. Τί παράξενο παιχνίδι σήμε-ρα! Ὁ Κόμπλεν θάκανε τὴν ἀρκούδα κι' ἡ ἀρκούδα τὸν Κόμπλεν! Γιὰ νὰ ἴδουμε, θὰ νὰ κατὰφερνε;

Μὲ μουγγριὰ καὶ μὲ νοήματα, ἡ ἀρκούδα ἄρχισε νὰ τοῦ δίνῃ τὰ προστάγματα, ποὺ ἄλλοτε τῆς ἔδινε αὐτός: «Σούζα!... Χόρεψε!... Ἐαπλώσου!... Κάμε τὸ βοσκὸ!... Κάμε τὴ νύφη!». Ὁ δυστυχισμένος ἐκεῖνος, ἀπ' τὸ φόβο του, ὑπάκουε. Ἡ ἀγριεμένη ἀρκούδα δὲν χωράτευε. Καθὼς δὲν εἶχε μάλιστα καὶ φίμωτρο, μπορούσε νὰ τὸν φάῃ, ἀν δὲν ἔκανε ὅ,τι τοῦ ἔλεγε. Καὶ προσπαθοῦσε νὰ τὸ κάμῃ ὅσο καλύτερα μπορούσε: Χόρευε, ξαπλωνόταν χάμω, ἔκανε τὸ βοσκὸ ποὺ φυλάει τὰ πρόβατα καὶ τὴ νύφη ποὺ καμαρώνει... Τί τὰ θέλετε ὅμως! Ἀλλὰ χάρη ἔχει ὅταν αὐτὰ τὰ κάμῃ μὴ ἀρκούδα, κι' ἄλλη ὅταν τὰ κάμῃ ἓνας ἀνθρωπος. Καὶ τὸ κοινὸ δὲν εὐχαριστήθηκε καθόλου ἀπὸ τὰχαρα παιχνίδια τοῦ Χάρρυ Κόμπλεν.

— Τ' εἶν' αὐτά; φώναξε κάποιος. Μᾶς κοροϊδεύουν!
Κι' αὐτὸ ἐψίασε. Οἱ θεατὲς ἄρχισαν νὰ γιουχαῖζουν, νὰ σφυρίζουν, κι' ὅλα τὰ σαπιολέμονα, ποὺ εἶχαν ἀγοράσει στὸ διάλειμμα ἀπὸ τὰ μανά-

βικα τῆς πλατείας, ἐπесαν πάλι βροχή πάνω στὸν ἄνθρωπο ποὺ δὲν ἤξερε νὰ κάμῃ τὴν ἀρκουδά.

Ἡ Σιδερονυχάτη, βλέποντας τὰ χάλια τοῦ ἀφεντικοῦ της, — τοῦ κακοῦ ἀφεντικοῦ ποὺ ἄφινε τὰ ζωντανά του νηστικά — ἔβαλε τὰ γέλια. Μὰ κατὶ γέλια!..

(Ἀκολουθεῖ)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΤΟ ΓΑΛΑΖΙΟ ΠΟΥΛΙ

ΔΡΑΜΑΤΑΚΙ ΜΟΝΟΠΡΑΚΤΟ

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγ. καὶ τέλος —

Παππούς, ξυπνάει. — Χιλιάτικο; γιὰ... γιὰ... νὰ δῶ τί φάτσα ἔχει; Χρόνια καὶ χρόνια ἔχω νὰ δῶ ἓνα τέτοιο πράμμα.

Μίχος. — Νά, δέστε το, χορτάστε το. (Τοὺς τὸ δείχνει). Ὅπως βλέπετε, δὲν εἶναι καὶ κανένα σπουδαῖο πράμμα. Ἐνα χαρτί πρασινωπὸ, μὲ κάμποσες, τζίφρες μὲ τὴν «Πύλη τῶν λεόντων» στὴ μέση, καὶ μ' ἓνα μεγαλοπρεπέστατο ἀριθμὸ: 1000. Ἄν κάνω ἔτσι δὴ μὲ τὸ χέρι μου, τὸ κόβω στὰ δύο, στὰ δέκα, στὰ εἴκοσι, κι' ὕστερα δὲ θ' ἀξίζει οὗτ' ἓνα κίμινο, ἐνῶ τώρα;.. (Τὸ χώνει στὴ τσέπη του).

Πόπη. — Ἐνῶ τώρα τὸ χώνεις βαθιὰ στὴν τσέπη σου, μήπως καὶ κάνει φτερά, φρρστ-φρστ, σὰν τὸ γαλάζιο μου πουλί! (Γελάει).

Νίτσα. — Τρέχω γιὰ τὸ γάλα, τὸ νοῦ σας στὴ μητέρα. (Πέρνει μιά κατσαρόλα καὶ φεύγει ὁ Παππούς ξανακοιμάται).

ΣΚΗΝΗ Ζ'.

Οἱ ἴδιοι ἐντὸς ἀπ' τὴ Νίτσα
σὲ λίγο κύρ-Ἀλέκος

Μίχος, ταχτοποιεῖ στὸ τραπέζι διάφορα τρώφια. — Πόπη, γιὰ ἔλα νὰ δῆς!..

Πόπη. — Πῶ, πῶ, φαγιά!.. Μὰ θὰ σκάσουμε ἀπόψε... ὦ, λα-

λά!.. καὶ μουρταδέλα!.. (τρώει ἓνα καμμάτι) Μίχο μου, σ' ἀγαπῶ!.. (Τὸν φιλεῖ).

Μίχος. — Τί ὠραῖο φίλι, μοσκο-μυρισμένο μὲ σκορδάκι!.. (γελάει).

Πόπη. — Ὅσο σκέφτομαι πῶς τὸ πουλί τῆς Χαράς εἶναι τώρα δικό μου! (Ἀκούγεται ἓνα βόγγητὸ τῆς Μητέρας) Ἀκου τὴ μητέρα πῶς κάνει! τί νᾶχη;..

(Μπαίνει ὁ κύρ-Ἀλέκος, δίχως νὰ χτυπήσῃ. Τύπος μπακάλη τῆς γειτονιάς. Ἀσπρη λιγδατὴ ποδιά, τζουλούφι στὸ μέτωπο, ὕψος ἄγριο).

Κύρ-Ἀλέκος. — Ἐδῶσαι, Μίχο; (Ὁ Μίχος μὸλις τὸν ἀντικρούει τὰ χάνει. Κάνει μιά κίνηση ἐνστικτού, σὰν γιὰ νὰ φύγῃ. Ρίχνει μιά γρήγορη ματιὰ γύρω του. Ὁ παππούς, ἡ μητέρα κοιμοῦνται. Πλησιάζει τὴν ἄρρωστη γιὰ νὰ τῆς φτιάξῃ τὰ σεντόνια, μὰ γρήγορα-γρήγορα, χωρὶς νὰ τὸν ἀντιληφθῇ ὁ κύρ-Ἀλέκος κατὰ κράτος στὰ στομάχια. Ἦσυχάζει. Ἀλλάζει ὅψη· γελαστός.)

Μίχος. — Καλησπέρα, ἀφεντικό. Νὰ μὲ συχωρᾷς, μὰ ξαστόχησα νὰ στὸ πῶ. Τὴν περιποιούμουν.

(Ὁ κύρ-Ἀλέκος τὸν κοιτάζει ἐπίμονα στὰ μάτια δίχως νὰ μιλήσῃ. Ἡ Πόπη συμαζεμένη σὲ μιά γωνιά, παρακολουθεῖ βουβῇ τὴ σκηνή).

Μίχος. — Ποῖς ἀνεμος σ' ἔφερε στὸ φτωχικό μας, ἀφεντικό; Κάτσε λοιπόν... Ἀφοῦ μᾶς ἔκανες τὴν

εὐχαρίστηση νὰ ῥθῆς, κάτσε... (Τοῦ δίνει καρέκλα. Ὁ κύρ-Ἀλέκος ἀκίνητος κι' ἀμίλητος, ἐξακολουθεῖ νὰ τὸν κοιτάζει ἐπίμονα μὴ γιορὶ βλέμμα).

Μὰ τ' εἶναι, ἀφεντικό, τί ἔπαθες; Μὰ σὲ καλὸ σου!.. Μὰ σιγὰ νὰ μιλάμε, μὴ ξυπνήσουμε τὴ μάνα μου, σιῦπα, εἶναι ἄρρωστη. Ἄρρωστη βαριά... Περιπνεμονία κι' ἡ καρδιά της, καὶ τὰ δυὸ μαζί. Τί θέλεις;.. Περιέργο πράμμα. Στὸ ὕστερο... μὰ, τί; γιὰ νὰ μὲ κοιτᾷς ἤρθες; (Ἰέλᾳ βιασμένα) Σοὺ κόπηκε ἡ λαλιά, ἀφεντικό;..

Κύρ-Ἀλέκος, τρομερός, ἄγριος, τραντάζοντάς τὸν ἀπ' τὸ γαϊκί. — Τὰ λεφτά! Ἀκου; Τὰ λεφτά ἢ σὲ πνίγω, κακόμοιρε!..

Μίχος, πνιχτά, μὲ φωνὴ πού τρέμει. — Στάσου, καλὲ ἀφεντικό, στάσου, μὴν κάνεις ἔτσι... σιγὰ... θὰ τοὺς ξυπνήσῃς, καλὲ, μπά... γιὰ τί μοῦ λές, δὲν καταλαβαίνω...

Κύρ-Ἀλέκος. — Τὰ λεφτά! Τὰ λεφτά!.. Μ' ἀκου;..

Μίχος. — Ποιά λεφτά;.. Δὲν ἔχω ἰδέα... Νά, ψάξε με. Ἐγώ;.. ἔγώ;..

Κύρ-Ἀλέκος. — Νὰ σὲ ψάξω; Χαχαχά! Μήπως θὰ τᾶφνες στὴν τσέπη σου, κανάγια;.. (Σεφωνίζει) Τὰ λεφτά, κλέφταρε!..

Πόπη. — Βαγγελίστρα μου!.. (Συμαζεῖται πὺδ πολὺ στὴ γωνιά τῆς).

Μητέρα, πετάγεται τρομαγμένη. — Τ' εἶναι; τ' εἶναι, καλὲ;.. κύρ-Ἀλέκο, τοῦ λόγου σου εἰσαι; Τί συμβαίνει; Τί τρέχει, γιὰ τὸ Θεό;..

Μίχος. — Τίποτα, μητέρα, τίποτα. Τώρα, τώρα θὰ σοῦ πῶ. Τίποτα, μπά...

Παππούς, ξυπνάει κι' αὐτός, μισοκοιμισμένος ἀκόμα. — Τί σαματὰς γίνεται, καλὲ; Τί πάθατε, παιδιά;.. Μπά, ὁ κύρ-Ἀλέκος εἶναι ἐδῶ; Καλῶς τὸν κύρ-Ἀλέκο... καλῶς τὸν ἄγιο ἄνθρωπο... (σηκώνεται νὰ τὸν πλησιάσῃ).

Μίχος. — Παππού, δῶσε λίγο νερό στὴ μητέρα (σιγὰ, πνιχτά νὰ μὴν τὸν ἀκούσουν οἱ ἄλλοι) Παππού, τὸ νεὺ σου... τοιμουδιά, οὔτε λέξη γιὰ τὰ μηνιάτικα... (δυνατά) Νά, τὸ νερὸ ἐκεῖ στὸ τραπέζι βρίσκεται!

Παππούς, μὲ μιά κραυγὴ. — Μίχο!.. (μετανοεῖ, ἀλλάζει ὕψος) καὶ γιὰτὶ δὲ δίνεις ἐσὺ νερὸ στὴ μάνα σου; (ξανακάθεται τὴν καρέκλα).

Μητέρα. — Σ' ἐξορκίζω, κύρ-Ἀλέκο, τί γίνηκε; γιὰτὶ φώναζες πολὺ ληῶρα;..

Κύρ-Ἀλέκος, πάει κοντὰ στὴν

ἄρρωστη. — Ἀκου δῶ, κυρά μου, ὁ γόγκας σου ὁ προκομένος... ὁ ταμίας μου! μοῦ κλεψε χίλιες πεντακόσιες δραχμὲς ἀπ' τὴν κασέλα μου... Γρήγορα νὰ μοῦ γυρίστε τὰ λεφτά, ἢ φωνάζω. τοὺς πολισμάνους!

Μητέρα. — Ὁ Μίχος μου;.. Ποτέ! (πέφτει ἐξαντλημένη στὸ κρεβάτι, μὰ ψιθυρίζει ὁλοένα καὶ πὺδ ἀσθενικά). Ποτέ, ποτέ, ποτέ...

Κύρ-Ἀλέκος. — Ἀστε τὰ πολλὰ τὰ λόγια. Μοῦ πήρε τὰ λεφτά μου, κι' ἐννοῶ νὰ μοῦ τὰ γυρίστε! τὸ γρηγορότερο! Ἐλα δῶ, μωρέ! Δὲν ἔκλεισες ταμεῖο, ἀπόψε; δὲ σοῦπα νὰ τὰ βάλῃς στὴ μεγάλη κασέλα;.. Τὰ λεφτά μου τάχα μετρημένα, ὅταν ἔφυγες ἔρριξα μιά ματιὰ στὰ χιλιάτικα, ἔλειπε ἓνα.

Πόπη, ψιθυριστὰ ἀπ' τὴ γωνιά τῆς. — Ἐνα τετράγωνο χαρτί, πρασινωπὸ, γεμάτο τζίφρες, κι' ἓνα μεγάλον ἀριθμὸ: 1000.

Κύρ-Ἀλέκος, δὲν τὴν προσέχει, προχωρεῖ. — Ρίχνω μιά ματιὰ στὰ κατσαρόλια ἔλειπαν τέσσερα, στὰ πενήντρια: δύο! Ἄλλος κανεὶς δὲν ἄγγιξε τὴν κασέλα, μόνο σύ! Ἐμπρός, τὰ λεφτά, τὰ λεφτά μου, ἢ φωνάζω!..

Μητέρα. — Στάσου, κύρ-Ἀλέκο μου, νὰ χαρῆς τὰ παιδάκια σου, λεβέντη μου. Στάσου. Δὲ μπορεῖ νὰ τὰ πήρῃ ὁ Μίχος μου τὰ λεφτά ὅ,τι τοῦ δίνεις ἐσὺ πέρνει τὸ παιδί. Χιλιάτικο; Ποτέ!.. Κάποιος ἄλλος θὰ στᾷξει παρμένα, ἀφέντη μου... Τὸ Μίχο τώρα θὰ τὸν γνωρίσῃς, κύρ-Ἀλέκο; Δυὸ χρόνια δὲν τὸν ἔχεις στὸ ταμεῖο σου; Σοῦλειψε ποτέ πεντάρα; σοῦλειψε; Σὲ ρωτῶ...

Κύρ-Ἀλέκος. — Δὲ μοῦλειψε πεντάρα, καὶ τώρα μοῦ λείπουν χιλιάδες... Ἐμπρός, ἔμπρός, σιωπή, τὰ λεφτά!

Μητέρα. — Μίλα, Μίχο μου, μίλα, παιδί μου, (βήχει) ὦχ, μίλα. Πές τὴν ἀλήθεια, εἶναι ποτέ δυνατό, νὰ κάνῃς ἐσὺ ἓνα τέτοιο πράμμα; ἔ, παιδάκι μου;..

ΣΚΗΝΗ Η'.

Οἱ ἴδιοι καὶ Νίτσα

(Χτυπάει καὶ μπαίνει ἡ Νίτσα, ὁ κύρ-Ἀλέκος τραβιέται σὲ μιά σκοτεινὴ γωνιά, γιὰ νὰ μὴ τὸν δῇ ἡ μάσας.)

Νίτσα, μὲ μιά κατσαρόλα γάλα. — Ξυπνήσε, μητέρα! Σοῦφερα γάλα μπόλικο, νὰ πῆς νὰ δυναμώσῃς. Ἐέρεις, εἶδα στὴν πόρτα τὴν κυρά-Κατίνα. Ἦταν ἐτοιμὴ νὰ γριέψῃ γιὰ τὰ νοίκια, τῆς εἶπα ὅμως (ὁ Μίχος τῆς κάνει ἀπελπισμένα νεύματα μ' αὐτὴ δὲν τὸν προσέχει) πῶς θὰ τῆς

δώσουμε αὔριο γιὰ τὸν ἓνα μῆνα καὶ ἡσύχασε. Ἐ, ἄς εἶναι καλὰ ὁ κύρ-Ἀλέκος...

Κύρ-Ἀλέκος, πετάγεται ἀπ' τὴ γωνιά του. — Κι' ἡ κασέλα του ἡ ἀνοιχτή, ποὺ καθέναν μπορεῖ νὰ πέρνῃ ἐλεύθερα ἀπὸ μέσα, ἔ;..

Νίτσα, τώρα μὸλις τὸν βλέπει μὲ ἀπορία. — Κύρ-Ἀλέκο;..

Κύρ-Ἀλέκος. — Ὅστε τώρα ἔχετε γιὰ τὸ νοίκι, ἔχετε καὶ γιὰ γάλα, καὶ γιὰ ψώνια καὶ γιὰ ἔλα, ἔ;.. Τὸ ξέρεις, μωρὲ μάτια μου, πῶς ὁ ἄδερφός σου, μάνοιζε τὴν κασέλα καὶ πῆρε χίλιες πεντακόσιες δραχμὲς, τὸ ξέρεις;..

(Νίτσα σιέκεται γιὰ λίγο ἀκίνητη, κοιτώντας μιά τὸν κύρ-Ἀλέκο καὶ μιά, τὸ Μίχο. Μιά τρομερὴ ἀγωνία ζωγραφίζεται στὸ πρόσωπό της. Περνάει καὶ ξαναπερνάει τὸ χέρι στὸ μέτωπο, σὰν γιὰ νὰ ξεκαθαρίσῃ τίς σκέψεις της).

Νίτσα, ψιθυριστὰ. — Ὅστε τὸ χιλιάτικο... ὦ Θεέ μου! (πέφτει σὲ μιά καρέκλα μὲ λυγμούς).

Κύρ-Ἀλέκος, σκάει σ' ἓνα ἀπαίσιο, σαρκαστικὸ γέλιο. — Χά, χά, κύρ-Μιχαλὶ, δὲ μᾶς τὰ κατάφερε καλὰ, ἡ ἀδερφή σου, ὁμολόγησε! Μπερμπάντη! Ἐμπρός, γρήγορα τὰ λεφτά, δίχως χασομέρι, τὰ λεφτά, ἢ φωνάζω! (τρέχει στὴν πόρτα).

Μητέρα. — Κύρ-Ἀλέκο! Στάσου! Μίχο, ἐσύ... ὦ... (πέφτει ἀναίσθητη στὸ στρώμα, μὰ κανεὶς δὲν τὴν προσέχει. Ἡ Πόπη, μαζεμένη στὴ γωνιά τῆς, τρομαγμένη, μὴ νιώθοντας καλὰ-καλὰ τί συμβαίνει, παίζει μηχανικὰ μὲ τὸ γαλάζιο πουλί).

Παππούς, σηκώνεται ὁρῶς, μὲ τρομουλιαστὰ βήματα σιμώνει τὸν Μίχο, ποὺ κοιτάζει ὁλόγυρα μὲ μάτια τρελλοῦ. — Μίχο! Εἶχαμε φτωχὸς στὴ φαμίλια μας, μὰ κλέφτες, ποτέ! Γύρισε τὰ λεφτά, παιδί μου... Πῶς μπόρεσες νὰ κάνῃς τέτοιο πράμμα. Κοίτα, κοίτα κεῖ! (δείχνει τὴν εἰκόνα μὲ τὸ καντήλι) δὲν ἔκανες τὸ σταυρό σου σήμερα πρὶν πᾶς στὴ δουλειά σου, Μίχο;..

Κύρ-Ἀλέκος. — Νὰ κάνῃς τὸ σταυρό του... ἔ, βέβαια θὰ τὸν ἔκανε τὸ σταυρό του καὶ πήρε δύναμη γιὰ τὴν κλειψά!.. (γελάει σαρκαστικά).

Μίχος, μ' ἓνα ἄγριο ξέσπασμα. — Πᾶψτε πιά, πᾶψτε! ναί, ναί... ἔκλεψα. Ἀκου; Παππού—ἔκλεψα!.. Ἀκου; Μητέρα, Νίτσα, Πόπη;—ἔκλεψα!.. ἔκλεψα, ἀκοῦτε;—ἔκλεψα! Ἐκλεψα γιὰτὶ δὲ μποροῦσα νὰ κάνω ἄλλοιῶς. Ἐκλεψα γιὰτὶ ἔπρεπε νὰ κλέψω. Πρῶτ-πρῶτ, βρήκα τὴ νοικοκυρά στὴν πόρτα: «τὰ νοίκια ἢ σὰς κάνω ἔξωση! Δὲν προσμένω πιά», ἢ

μάννα μου τῆς λέω εἶναι ἄρρωστη βαριά, «καὶ τί μὲ νοιάζει ἐμένα γιὰ τὴ μάνα σου, ἐγὼ εἶμαι καλὰ!» Μ' ἀκοῦτε; ἔτσι μοῦπε: «ἐγὼ εἶμαι καλὰ!». Κι' ὕστερα: «αὔριο θὰ φέρω τοὺς χωροφυλάκους!» Τὴν παρακάλεσα νὰ κάνῃ ὑπομονὴ λίγο ἀκόμα: τίποτα τῆς ἔλεγα νὰ δανειστῶ: τίποτα τῆς εἶπα νὰ προσμένῃ μιά βδομάδα, τίποτα. Τὴν ἄφησα, ἔφυγα παραζαλισμένος, πήγα στὴ δουλειά, τὸ κεφάλι μου χτυποῦσε ντούπ, ντούπ, μὰ λέξη χοροπηδοῦσε στὸ μυαλό μου ἀδιάκοπα, καὶ τὸ σοῦβλιζε σὺν τρυπάνι: «ἔξωση, ἔξωση». Πήγα νὰ πῶ κατὶ σ' ἀφεντικό. Μ' ἀγριοκοίταζε μὲ τέτοιο τρόπο ποὺ δὲν τολμοῦσα νὰ μιλήσω... Κι' ὅμως ἀκόμα δὲν εἶχε πάει ὁ νοῦς μου στὴν κλειψά, ἀκόμα, ὅχι. Τὸ μεσημέρι βρήκα τὸ γιατρό μου λέει «πρέπει νὰ στὸ πῶ... βρίσκω μιά μεγάλη ἀδυναμία στὴν μητέρα σου, ἡ καρδιά της», κομπιάζει, «μόνο μιά μεγάλη χαρά, μιά ἀνακούφιση μπορεῖ νὰ τὴ σώσῃ». Δὲν ξέρω τί ἐννοῶσα κείνη τὴ στιγμὴ δὲν ἦταν πόνος, ἦταν κατὶ περισσό-

τερο, φριχτότερο... μιά ἀψηφισιὰ ἀπέραντη... θὰ πεθάνει, ἄς πεθάνει, ὅχι δὲν ἦταν πόνος, ἦταν τρέλλα. Δούλεψα μηχανικὰ ὡς τὸ βράδυ. Ἐκλεισα τὸ ταμεῖο. Πήρα τὰ λεφτά στὰ χέρια μου... Μοῦκαψαν τίς παλάμες... «μ' αὐτὰ, μ' αὐτὰ τὰ χαρτιά μπορῶ νὰ σώσω τὴ μάνα μου». Μιά ζαλάδα μ' ἀλλάχθηκε ὁλόκληρη, πέρασαν μπρὸς στὰ μάτια μου, σὰν ταινία κινηματογράφου: Οἱ χωροφυλάκοι, τὰ πράγματά μας στὸ δρόμο, ἡ μάνα μου στὸ στρώμα ἄρρωστη, ἴσως-ἴσως—καὶ πεθαμένη! ὦ δὲ βᾶσταξα πιά... ἡσυχά-ἡσυχά, δίχως νὰ τρεμουλιάσω, ρίχνοντας μόνο γύρω δυὸ-τρὶς κλεφτὲς ματιές, πήρα ἓνα μάτσο λεφτά (δὲν τὰ μετρήσα) τάχιστα στὴ τσέπη μου. — Κύρ-Ἀλέκο! Πιάσε με, δῶσε με στοὺς πολισμάνους σου... μὰ μὴ μοῦ πέρνεις τὰ λεφτά, μὴν πετᾷς τὴ μάνα μου στὸ δρόμο... ὦ! (πέφτει μὲ λυγμούς σὲ μιά καρέκλα).

Νίτσα. — Μίχο!.. (σκύβει ἀπὸ πάνω του κλαίγοντας καὶ τοῦ χαϊδεύει τὸ κεφάλι. Ὁ παππούς κοιτάει τὸν κύρ-Ἀλέκο μὲ ἱκετευτικά μάτια δίχως νὰ μιλήσῃ. Ὁ κύρ-Ἀλέκος δείχνει κάποια συγκίνηση μὰ κρατιέται. Κοιτάει γύρω του ἀμίλητος. Λιγότερη σιγὴ, ἀκούγεται μόνο τὸ κλάμα τῶν δυὸ παιδιῶν, ἡ Πόπη μὲ σιγὰ βήματα σιμώνει τὴ μητέρα).

Πόπη, μὲ ἀλλαγμένη φωνή. — Νίτσα, ἔλα νὰ δῆς... μπά... κοίτα ἡ μαμμά, κοιτάει τὸ ταβάνι δίχως νὰ τὸ βλέπῃ... κοίτα λοιπόν... τί τεντωμένα, τί γουρλωμένα ποῦναι τὰ

μάτια της... Νίτσα, Παππού...
 ("Όλοι σιμώνουν με αγωνία. Την κοιτούν με μιὰ παγωμένη σιγή λίγα δευτερόλεπτα, ύστερα, πέφτουν από νω της μ' ένα θοῖνο...").

Τὰ παιδιά.—Μαμά, μαμά...
Ο παππούς.—Παιδί μου!...

Πόπη. (βαστάει τὸ πουλί της, καὶ τοὺς κοιτάει ὁλους ἀλαλλιασμένη. Ἡ φωνή της κόβεται ἀπ' τὰ κλάμματα).—Πάλι κλαῖμε... πάλι κλαῖμε! Τίποτα δὲν ἔκανε καὶ τὸ γαλάζιο πουλί! Νά, κι' ἐγώ, νά, κι' ἐγώ!... (τὸ χτυπάει πολλὲς φορὲς χάμω καὶ τὸ σπάζει κλαίγοντας).

Μίχος, πέρνει τὰ λεφτὰ καὶ τὰ δίνει στὸν κύρ-Ἀλέκο.—Ἀφεντικό, πάρ' τα. Ἐκλεψα γιὰ νὰ σώσω τὴ μάγνα μου... Καὶ τὴ σκότωσα.

Πόπη, δείχνει τὰ σπασμένα κομμάτια τοῦ πουλιοῦ. — Παππού, τὸ πουλί τῆς χαρὰς, πέθανε κι' αὐτό.

Ἀυλαία

ΛΙΛΑ ΚΑΡΑΚΑΛΟΥ

ΑΝΕΚΔΟΤΑ

ΦΑΣΟΛΙΑ - RÉPÉTEZ

"Ενας δικός μας σπουδαστής, πρωτόφερτος στὸ Παρίσι, μπῆκε μιὰ μέρα σ' ἕνα ἐστιατόριο νὰ φάη. Ἐκάθισε σ' ἕνα τραπέζι κι' ἐπειδὴ δὲν ἤξερε ἀκόμα τὴ γλῶσσα, περίμενε νὰ δῇ τί θὰ διατάξῃ ὁ παρακαθήμενός του γιὰ νὰ πάρῃ κι' αὐτὸς τὸ ἴδιο.

—Haricots, λέει ὁ διπλανός, —haricots παραγγέλνει καὶ ὁ φίλος μας ποὺ εἶχε τσιτώσει τ' αὐτὶ του νὰ πάρῃ τὴ λέξη.

"Όταν τὸν σερβίρανε καὶ εἶδε πὼς ἐπρόκειτο γιὰ φασόλια, τοῦ ῥθε νὰ σκάσῃ:

—Τί διάβολο, φασόλια ἔτρωγα στὸ χωριό μου, φασόλια θὰ φάω καὶ στὸ Παρίσι!;

"Ὡς τόσο τὰ ἔφαγε, τί νὰ κάνῃ, ἐλπίζοντας πὼς ὁ ἄλλος θὰ παράγγειλε ἀργότερα τίποτα καλύτερο, νὰ τὸ διατάξῃ κι' αὐτός. Πραγματικά, ὅταν σὲ λίγο ξανάρθε τὸ γκαρσόνι, τοῦ λέει ὁ ἄλλος:

—Répétez! (Φέρε μου ἀπὸ τὰ ἴδια, ὅπως θὰ λέγαμε μεῖς).

—Répétez! λέει κι' ὁ σπουδαστής μας.

Φαντασθῆτε τί ἔγινε ὕστερα ἀπ' τὸ δεύτερο αὐτὸ πιάτο. Τὸ παράτησε κι' ἔφυγε, βρίζοντας καὶ γλῶσσες, καὶ φασόλια...

ΔΗΜ. ΚΟΚ.

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟ ΚΑΙ ΖΗΤΙΑΝΟΠΟΥΛΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ὑπὸ MARK TWAIN

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

"Ο ἄμοιρος ὁ Τὸμ δὲν ἤξερε ἀκόμη τὴν αὐλικὴ ἐθιμοτυπία ἦταν συνειθισμένος ἀπὸ τὸ Σκουπιδαριὸ δπου ὁποιους τύχαινε νὰ πεθάνουν, τοὺς κήδευσαν σχεδὸν ἀμέσως καὶ χωρὶς πολλὰς διαδικασίας. Ὁ λόρδος Χέρτφορντ ἔμως τὸν καθυσάχασε μὲ λίγα λόγια.

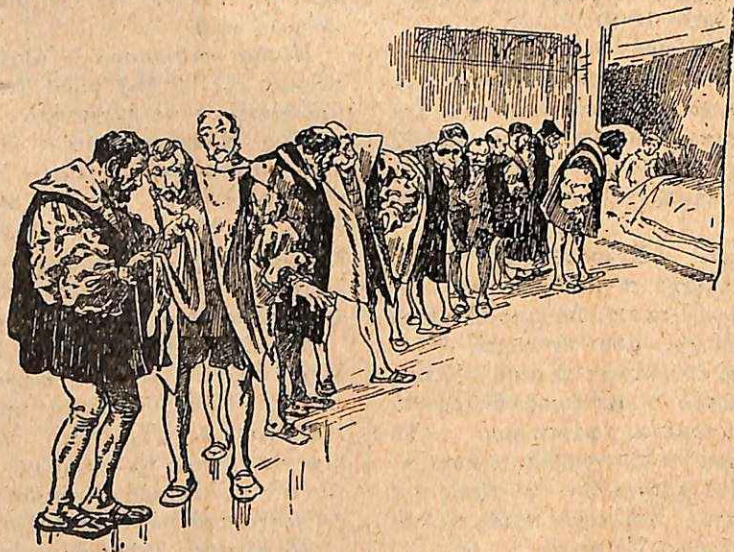
"Ο γραμματικὸς διάβασε μιὰ ἀπόφαση τοῦ Ἀνωτάτου Συμβουλίου ποὺ ὠρίζε τὴν ὑποδοχὴ τῶν ξένων πρέσβων γιὰ τὴν ἄλλη μέρα στὶς ἑνδεκα τὸ πρωὶ καὶ ζητοῦσε τὴν συγκατάθεση τοῦ βασιλιά.

"Ο Τὸμ κοίταξε ἐρωτηματικὰ τὸν

τρομάρα ὅταν ἔμαθε. πὼς ἀπὸ τὰ χρήματα αὐτὰ εἰκοσι χιλιάδες λίρες ἦταν ἀκόμη ἀπλήρωτες, καὶ τοῦ κόπηκε ἡ πνοή του ὅταν ἄκουσε πὼς τὸ βασιλικὸ ταμεῖο ἦταν ὀλότελα ἄδειο καὶ πὼς οἱ χίλιοι διακόσιοι αὐλικοὶ καὶ ὑπηρέτες βρισκόνταν σὲ πολὺ δύσκολη θέση γιὰ τὶς καθυστερούσαν ἕνα σωρὸ μισθοῦς.

Στὸ τέλος ὁ Τὸμ δὲν μπόρεσε νὰ κρατηθῇ καὶ ξέσπασε:

— Στὸ ὕστερο θὰ μείνουμε στὴν ψάθα, αὐτὸ εἶναι φανερό. Τὸ καλύτερο ποὺ ἔχουμε νὰ κάνουμε, λέω ἐγώ, εἶναι νὰ νοικιάσουμε ἕνα μικρότερο σπίτι καὶ νὰ διώξουμε ὁλους

«— Θεὲ καὶ Κύριε! Ἀπὸ τὸ παντελόνι τοῦ Μεγαλειοτάτου ἔχει ξηλωθεῖ ἡ δευτέρη κόπιτσα!» (Σελ. 223, στ. α'.)

Χέρτφορντ καὶ ἐκεῖνος τοῦ ψιθύρισε στ' αὐτό:

— Ἄς εὐαρεστηθῇ ἡ Μεγαλειότης σας νὰ δώσῃ τὴν συγκατάθεσή της. Οἱ ξένοι πρέσβεις θὰ ἔλθουν γιὰ νὰ ὑποβάλουν στὴ Μεγαλειότητά σας, ἀπὸ μέρους τῶν βασιλιάδων ποὺ ἀντιπροσωπεύουν, τὰ συλλυπητήριά τους γιὰ τὴν σκληρὴ ἀπώλεια ποὺ ἔτυχε σὲ σὰς καὶ στὴν Ἀγγλία.

"Ο Τὸμ ἔδωσε τὴν συγκατάθεσή του ὅπως τοῦ εἶπαν.

"Ενας ἄλλος γραμματικὸς προχώρησε καὶ ἄρχισε νὰ τοῦ διαβάξῃ μιὰ ἐκθεση, γιὰ τὰ ἔξοδα τῆς Αὐλῆς, ποὺ τοὺς τελευταίους ἔξη μῆνες εἶχαν φθάσει στὸ ποσὸν τῶν εἰκοσιοχτῶ χιλιάδων λιρῶν. "Ο Τὸμ αἰσθάνθηκε ὅλο τὸ αἷμα νὰνεδαῖν στὸ κεφάλι του ὅταν ἄκουσε τὸ τρομαχτικὸ αὐτὸ ποσόν, ἀλλὰ ἔννοιωσε πραγματικὴ

τοὺς παραπανιστοὺς ὑπηρέτες. Τόσο πολλοὶ εἶναι περιττοὶ καὶ μόνο φασαρία κάνουν καὶ ζαλίζουν κανενὸς τὸ κεφάλι του, γιὰ τὸν τὸν ἀφήνουν νὰ κάνῃ μοναχός του τίποτε. Ἐγώ, μὰ τὴν ἀλήθεια, ντρέπομαι νὰ βλέπω νὰ με μεταχειρίζονται ἔτσι σὰ μιὰ κοῦκλα καὶ σὰ νὰ μὴν εἶχε χέρια καὶ μυαλὸ γιὰ νὰ κάνω μονάχος μου ὅ, τι πρέπει. Ἐέρω ἕνα μικρὸ σπίτι καὶ πῶς ἀπὸ τὸ ψαροπάζαρο τοῦ Μπιλινγκγκκαίητ, αὐτὸ θὰ ἦταν κατὰ ληλο...

Μιὰ δυνατὴ τσιμπιὰ στὸ μπράτσο τοῦ Τὸμ ἔκοψε στὴ μέση τὴν ἀπερίσκεπτη αὐτὴ φλυαρία. "Ο μικρὸς ἔγινε κόκκινος σὰν ντομάτα καὶ κοίταξε γύρω του γιὰ νὰ ἰδῇ τί ἐντόπιση εἶχαν κάνει τὰ λόγια του. Ἀλλὰ κανενὸς τὸ πρόσωπο δὲν εἶδεινε οὔτε ξάφνιασμα οὔτε ἀγανάκτηση γιὰ

τὶς ἀνόητες κουβέντες ποὺ εἶχε ξεστομίσει.

"Ο γραμματικὸς πῆρε ἕνα ἄλλο χαρτί στὰ χέρια του καὶ ἄρχισε νὰ τὸ διαβάξῃ. Ἐλεγε ὅτι ὁ μακαρίτης ὁ βασιλιάς εἶχε στὴ διαθήκη του ὁρίσει νὰ δοθῇ στὸν κόμη Χέρτφορντ ὁ τίτλος τοῦ δουκός, στὸν ἀδελφὸ του σὲρ Θωμᾶ Σέϋμουρ νὰ δοθῇ ὁ τίτλος τοῦ πατρικίου, καὶ στὸν γιὸ τοῦ Χέρτφορντ νὰ δοθῇ ὁ τίτλος τοῦ κόμη. "Ο γραμματικὸς ἐδιάβασε ἀκόμη κι' ἄλλες ὀνομασίες εὐγενῶν ποὺ ὠρίζε ὁ βασιλιάς στὴ διαθήκη του καὶ πρὸ σθεσε ὅτι τὸ Συμβούλιο ἀποφάσισε νὰ συνεδριάσῃ στὶς δεκαεξ Φεβρουαρίου γιὰ νὰ μοιράσῃ τοὺς τίτλους στοὺς δικαιούχους.

"Ὡστόσο, ἐπειδὴ ὁ μακαρίτης βασιλιάς δὲν ὠρίζε στὴ διαθήκη του τίποτε σχετικὸ μὲ τὰ κίνητα ποὺ θὰ συνόδευσαν τοὺς τίτλους αὐτοῦς, τὸ Συμβούλιο ὁμῶς γνώριζε τὶς προσωπικὲς τοῦ ἐπιθυμίες, γι' αὐτὸ ἔκρινε σωστὸ νὰ δώσῃ μαζί μὲ τοὺς τίτλους καὶ κτήματα ἀνάλογα μὲ τὶς ἀπαιτήσεις κάθε τίτλου. Ἀποφάσισε λοιπὸν νὰ δώσῃ στὸν γιὸ τοῦ Χέρτφορντ ἕνα κτήμα μὲ εἰσοδήμα ὀκτακοσίων λιρῶν τὸν χρόνο, καὶ στὸν Θωμᾶ Σέϋμουρ ἕνα ἄλλο κτήμα μὲ εἰσοδήμα πεντακοσίων λιρῶν.

"Ο Τὸμ ἔτοιμάσθηκε νὰ πῇ τὴ γνώμη του: Πὼς θὰ ἦταν καλύτερο νὰ φροντίσουν πρῶτα νὰ πληρώσουν τὰ χρέη τοῦ μακαρίτη βασιλιά καὶ νὰ μὴν πετοῦν ἔτσι τὰ λεπτὰ ἀπ' τὸ παράθυρο· μὰ ὁ Χέρτφορντ ἐπρόφθασε καὶ τοῦ τσίμπησε τὸ μπράτσο προτοῦ προφθάσει νὰνοίξῃ ἐκεῖνος τὸ στόμα του. "Ετσι ὁ Τὸμ ἔδωσε τὴν βασιλικὴ του συγκατάθεση χωρὶς νὰ φέρῃ καμμιά ἀντίρρηση, μῆλο ποὺ μέσα του ἦταν καταγανακτισμένος. Ἐκεῖ ποὺ συλλογιζόταν με τί εὐκολία καὶ γρηγοράδα ἔκανε τέτοιες λαμπρὲς καὶ ἱστορικὲς πράξεις, μιὰ φωτεινὴ ἰδέα πέρασε ἀπ' τὸ μυαλὸ του. Γιὰ νὰ μὴν ὀνομάσῃ καὶ τὴν μητέρα του δούκισσα τοῦ Σκουπιδαριοῦ καὶ νὰ τῆς δώσῃ κι' ἐκεῖνης κτήματα καὶ εἰσοδήματα; Μὰ ὅταν σκέφθηκε καλύτερα, εἶδε πὼς τὰ ὠραία του σχέδια δὲν μπορούσαν δυστυχῶς νὰ ἐφαρμοσθοῦν. Δὲν ἦταν βασιλιάς παρὰ μονάχα γιὰ τὸ ὄνομα. Οἱ ἀσπρομάλληδες εὐγενεῖς ποὺ τὸν περιστοιχίζαν καὶ τὸν προσκυνοῦσαν καὶ τοῦ ζητοῦσαν ταπεινὰ τὴν συγκατάθεσή του, αὐτοὶ ἦταν οἱ πραγματικοὶ βασιλιάδες. Γιὰ κείνους ἡ μητέρα του δὲν ὑπῆρχε στ' ἀλήθεια· δὲν ἦταν παρὰ ἕνα πλάσμα τῆς ἀρρωστημένης φαντασίας του. Ἄν τοὺς ἐπρότεινε ἕνα τέτοιο πρᾶγμα, θὰ τὸν

ἄκουγαν κουνώντας τὰ κεφάλια τους καὶ ὕστερα θὰ φώναζαν τὸν γιὰτρὸ τοῦ παλατιοῦ γιὰ νὰ τὸν ἐξετάσῃ.

"Ἡ ἀνιάρῃ αὐτὴ συνεδρίαση κράτησε πολλὴ ὥρα. Διάβαζαν στὸν Τὸμ ἕνα πληθὺς αἰτήσεις, ἀποφάσεις, διατάγματα καὶ κάθε λογῆς ἀκατάληπτα καὶ βαρετὰ ἔγγραφα σχετικὰ μὲ τὶς ὑποθέσεις τοῦ κράτους. "Ο δυστυχισμένος Τὸμ ἀναστένανε ἀπὸ μέσα του καὶ συλλογιζόταν:

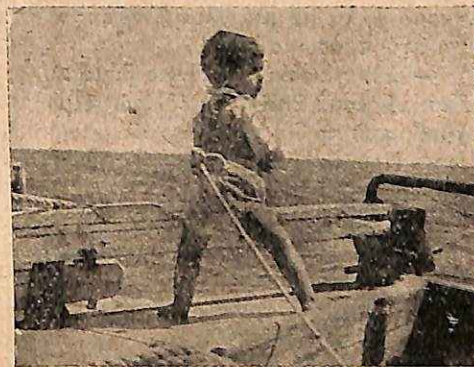
— Τί κακὸ ἔκανα γιὰ νὰ με καταδικάσῃ ὁ Θεὸς νὰ στερηθῶ τὸν ἀνοιχτὸ οὐρανὸ καὶ τὸν καθαρὸ ἀέρα καὶ τὰ παιχνίδια μου, καὶ νὰ μὲ κἀνῃ γιὰ τὴν μαύρη μου τὴν μοῖρα, βασιλιά;

Στὸ τέλος τὸ κεφάλι του ἐδάρνε, ἡ μονότονη φωνὴ τοῦ γραμματικοῦ τοῦ ἔφερε νύστα, κουτούλισε δυο-τρεῖς φορές, στὸ τέλος ἀποκοιμήθηκε. —Οἱ ὑποθέσεις τοῦ Κράτους ἔμειναν στὴ μέση γιὰ τὸν βασιλιά, ἡ κεφαλὴ τοῦ Κράτους δὲν μπορούσε νὰ δώσῃ τὴν ἀπαραίτητη ἐπικύρωση. Βαθεῖα σιωπὴ ἀπλώθηκε στὴ σάλα γύρω ἀπὸ τὸ κοιμισμένο παιδί καὶ οἱ σοφοὶ σύμβουλοι τοῦ Κράτους ἀναγκάσθηκαν νὰ διακόψουν τὴν συνεδρίαση θέλοντας καὶ μὴ.

Γιὰ καλὴ τύχη τοῦ Τὸμ δὲν πέρασε ὀλόκληρο τὸ πρωῒν ὅτι βαρετὰ. Γιὰ τὴν ἄδεια τοῦ «θείου» τοῦ λόρδου Χέρτφορντ καὶ τοῦ λόρδου Σάντ-Τζὼν μπόρεσαν νὰ τὸν ἐπισκεφθοῦν ἡ πριγκίπισσα Ἐλισάβετ καὶ ἡ καίδη Ἰωάννα Γκρέϋ, μῆλο ποὺ ἡ συνειθισμένη τους εὐθυμία σήμερὰ εἶχε ἐξαφανισθεῖ καὶ ἡ λύπη τους γιὰ τὸν θάνατο τοῦ βασιλιά ἦταν φανερή. "Όταν ἔφυγαν οἱ δυὸ πριγκίπισσες, ἀνάγγειλε ψυχρὰ κι' ἐπίσημα τὴν ἐπίσκεψή της ἡ μεγάλη του «ἀδελφή», ἡ πριγκίπισσα Μαρία, αὐτὴ ποὺ ἀργότερα ἔγινε γνωστὴ στὴν ἱστορίαν μὲ τὸ ὄνομα «Μαρία ἡ αἵματηρή». Ἡ βίβλα αὐτὴ εἶχε στὰ μάτια τοῦ Τὸμ ἕνα καλὸ μονάχα: Ἦταν πολὺ σύντομη. Ὑστερὰ τὸ παιδί ἔμεινε λίγες στιγμὲς μόνο του ὅταν ἐκεῖ ποὺ καθόταν, εἶδε νὰ μπαίνει μέσα ἕνα ψηλὸ καὶ καλοκαμωμένο ἄγορι, ὡς δώδεκα χρόνων ἑπάνω κάτω. Ἐκτὸς ἀπὸ τὸν ἄσπρο του γιᾶκα καὶ τὰ σπᾶρα τοῦ μανικέτι, ἦταν ντυμένος στὰ κατάμαυρα ἀπ' τὸ κεφάλι ὡς τὰ νύχια καὶ γιὰ πένθος εἶχε ἕναν μαδὶ χρέπινο φιδόγκο δεμένον στὸν δεξιὸ του ὦμο. Τὸ παιδί πλησίασε τὸν Τὸμ διστακτικὰ μὲ σκυμμένο τὸ κεφάλι καὶ γονάτισε μπροστὰ στὸ κάθισμά του. "Ο Τὸμ τὸν κοίταξε ἀμίλητος καὶ μὲ μεγάλῃ ἀπορία.

— Σήκω ἑπάνω, παιδί μου! τοῦ εἶ-

ΟΙ ΜΙΚΡΟΙ ΚΑΠΕΤΑΝΙΟΙ

1.— Σαλπάρει.

2.— Πρώμα ὁ καιρὸς!

3.— Σία κι' ἀράξαμε!

πε στο τέλος. Ποιός είσαι; Τι θέλεις;... Τὸ παιδί σηκώθηκε ὄρθιο καὶ στάθηκε μπροστὰ στὸν Τὸμ μὲ σεβασμὸ ἀλλὰ μὲ μιὰ θλιμμένη ἔκφραση στὸ πρόσωπό του.

— Δὲν γίνεται νὰ μὴ με θυμᾶσαι, βασιλιά μου, ἀπάντησε. Ἐγὼ εἰμαι αὐτὸς ποὺ τρώει τὸ ξύλο.

— Ποὺ τρώει τὸ ξύλο; Τι θὰ πῇ αὐτό;

— Μάλιστα, Μεγαλειότατε, αὐτὸς ποὺ τρώει τὸ ξύλο. Ὁ Χώμφρεϋ, ὁ Χώμφρεϋ Μόφλοου,

(Ἀκολουθεῖ)

ΑΘΗΝΑ·ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΑΕΡΟΠΟΡΙΑ

Ἀγαπητοί μου,

ΣΤΟ Ζάππειο ἀνοίξε προχτὲς μιὰ ἔκθεση Ἀεροπορίας. Στὰ δυὸ μεγάλα της τμήματα, τὸ ἑλληνικὸ καὶ τὸ ξένο, βλέπει κανεὶς ὄλους τοὺς τύπους τῶν ἀεροπλάνων καὶ τῶν ὑδροπλάνων, ἀπ' τὰ πρῶτα ποὺ φάνηκαν ὡς τὰ σημερινά, κι' ὅλα τους τὰ μηχανήματα καὶ τὰ ἐξαρτήματα, ἀπὸ τοὺς κάθε λογῆς κινητήρες ὡς τὰ ἐξελίττωτα. Εἶναι τὰ πολεμικὰ ἀεροπλάνα, ποὺ κάνουν κατοπεύσεις, ἀναγνωρίσεις καὶ... βομβαρδισμούς. Ἀλλὰ εἶναι καὶ τὰ ἄλλα, τὰ εἰρηνικά, ποὺ ἐξυπηρετοῦν ἀπλῶς τὴ συγκοινωνία. Ὑπάρχουν στὴν ἔκθεση χάρτες, σφαίρες, πίνακες, ποὺ δείχνουν πόσο καταπληκτικὰ γρήγορα εἶναι ἡ συγκοινωνία αὐτὴ, σὲ πόσο μικρὸ χρονικὸ διάστημα μπορεῖ κανεὶς νὰ βρεθῇ, πετώντας ἀπὸ δῶ ἢ ἀπ' τὸ Παρίσι, στὸ ἀκρωτήρι τῆς Καλῆς Ἑλλάδας! Ὑπάρχουν ἀκόμα ὁμοιώματα ἀεροπορικῶν φάρων, σταθμῶν, ἀεροδρομίων κι' ἀερολιμένων τοῦ παρόντος καὶ τοῦ μέλλοντος. Καὶ μετεωρολογικοὶ χάρτες, καὶ τελοςπάντων ἐγκαταστάσεις, καὶ τελοςπάντων ἐπιτελεῖται μὲ τὰ ἀνέκρια ταξίδια. Κι' ὁ ἐπισκέπτης ποὺ τὰ βλέπει εἶναι συγκεντρωμένα ὅλα, μένει ἔκθαμβος μπροστὰ στὴν τεράστια πρόσοδο ποὺ, μέσα σὲ λίγον καιρὸ, ἔγινε σ' αὐτὸν τὸν κλάδο.

Γιατὶ ἐδῶ κι' εἰκοσι ἀκόμα χρόνια — τὸ 1910 π. χ., ὅταν ἔπεσε τὸ πρῶτο θῦμα τῆς ἑλληνικῆς ἀεροπορίας, ὁ νεώτερος Ἰκαρος, ὁ ἀξέχαστος ἐκείνος Καραμανλάκης — δὲν ὑπῆρχε σχεδὸν τίποτα. Μόνον ἓν ἀτελὲς ἀκόμα, προβληματικὸ, ἀνυπότακτο κι' ἐπικίνδυνον μηχανήμα γιὰ πτήση. Ἀλλ' ἀπὸ τότε, τὸ μηχανήμα αὐτὸ τελειοποιήθηκε σὲ τέτοιο βαθμὸ, ὥστε μπορεῖ κανεὶς νὰ

πῇ πὼς σήμερα εἶναι πιδὸ ἀκίνδυνον, πιδὸ ὑποτακτικὸ, πιδὸ σίγουρον ἀπὸ κάθε ἄλλο μέσο συγκοινωνίας. Κι' ἀλήθεια, τὰ δυστυχήματα στὸν ἀέρα εἶναι σχετικὰ πιδὸ σπάνια παρὰ στὴν ξηρὰ καὶ στὴ θάλασσα, μὲ τὰ πλοία, τοὺς σιδηροδρόμους καὶ προπάντων μὲ ταυτοκίνητα. Συχνότερα κάπως παθαίνουν τὰ στρατιωτικὰ ἀεροπλάνα, ποὺ πετοῦν μαζί, ποὺ κάνουν γυμνάσια, ἐλιγμούς, καὶ μαθαίνουν νὰ ψηφοῦν κάθε κακὸ. Ἀλλὰ τὰ ἄλλα ἀεροπλοία, τὰ ἐπιβατικά, εἶναι ἀσφαλέστατα, διὰ τὰς μάλας ὅτι τελευταῖα ἐφευρέθηκε ὅχι μόνον ἓνα τελειότερο καὶ εὐχρηστότερον ἀλεξίπτωτο, ἀλλὰ κι' ἓνας ἄλλος τύπος διπλοῦ ἀεροπλάνου, ποὺ θὰ μπορῇ, κι' ὅταν γκρεμίζεται ἀκόμα, νὰ μὴν παθαίνει τίποτα. Γιατὶ θὰ συντρίβεται μόνον τὸ ἀπέξω μέρος, ὁ φλοιὸς νὰ ποῦμε, καὶ τὸ ἀπομέσα ὅπου θὰ κάθονται οἱ ἐπιβάτες, θὰ μένῃ ἀνέπαφο!

Ἀλλὰ καὶ χωρὶς αὐτὲς τίς τελειοποιήσεις, ποὺ δὲν μῆχαν ἀκόμη σὲ χρῆση τὸ ἐνέκριο ταξίδι εἶναι σήμερα σίγουρον ὅσο τουλάχιστον καὶ μὲ τὰ ἄλλα μέσα. Καὶ τόσο εὐχάριστο, τόσο ἀπολαυστικὸ, τόσο μεθυστικὸ, ὥστε πολλοὶ ποὺ τὸ δοκίμασαν, τώρα ἔχουν γι' αὐτὸ ἀληθινὴ μανία. Γνωρίζω μιὰ κυρία ποὺ δὲν ταξιδεύει πιά παρὰ μὲ ἀεροπλάνο. Μιὰ φορὰ ἔπαθε καὶ δυστύχημα. Τὴν προσκάλεσαν — ἦσαν τότε στὴν Ἰταλία — στὰ ἐγκαίνια κάποιας ἀεροπορικῆς γραμμῆς. Τὸ ἀεροπλάνο, ὅπου εἶχε πάρει θέση, ἔκαμε μιὰν ἀνώμαλη κάπως προσγείωση. Ἡ κυρία ἔπεσε ἀπὸ μικρὸ ὕψος καὶ χτύπησε τὴ μέση της. Τὴν πῆγαν στὸ νοσοκομεῖο καὶ τὴν ἔβαλαν στὸ γύψο. Ἐμεινε ἀκίνητη δυὸ μῆνες. Ἀλλ' ἄμα βγήκε καλά, γιὰ νὰ φύγῃ ἀπὸ τὴν πόλιν ἐκείνη, πῆρε πάλι... ἀεροπλάνο!

Οὕτε τὸ δυστύχημα, βλέπετε, δὲν τὴν ἔκαμε νὰ τὸ φοβηθῇ. Ἐξακολουθεῖ τὰ ταξίδια της — γιατί' εἶναι καὶ ἀκίνητη — στὴν Ἑλλάδα καὶ στὴν Εὐρώπη. Τώρα βρίσκεται ἐδῶ, σὲ λίγες ὥρες θάναί σὲ τὴ Θεσσαλονίκη, αὐριο θὰ γυρίσῃ, μεθαῦριο θὰ βρεθῇ στὴ Ρώμη. Καὶ λέει γελώντας: «Τὸ ξέρω πὼς καμμιά φορὰ θὰ τσακιστῶ, γιατί' τὸ παρακάνω. Ἀλλὰ εἶναι τόσο ὁμορφο νὰ πετᾷ κανεὶς στὸν ἀέρα καὶ νὰ βλέπῃ τὸν κόσμον ἀπὸ ψηλά! Ἡ ζωὴ ἔχει περισσότερον ἐλγλητρο ὅταν τὴν περνᾷς μὲ κινδύνους. Μὰ ἡ ἀπόλαυσή μου εἶναι τόσο μεγάλη, ποὺ κάθε κίνδυνον τὸν ξεχνῶ. Οὕτε τὸ σταυρό μου δὲν κάνω, ὅταν μπαίνω σ' ἀεροπλάνο· ἐνῶ σταυροκοπιέμαι πάντα

ὅταν μπαίνω σὲ αὐτοκίνητο, σὲ σιδηροδρόμον ἢ σὲ βατόρι. Δὲ βαριέστε! Μιὰ φορὰ πεθαίνει κανεὶς. Κι' ἴσως ὁ ὠραιότερος θάνατος εἶναι νὰ γκρεμιστῇ κανεὶς, ὅταν τὸ γράφῃ ἡ μοῖρα του, ἀπὸ πενταχόσια ἢ χίλια μέτρα!» Ἐγὼ ὅμως δὲν πιστεύω νὰ πάθῃ ποτὲ τέτοιο πράγμα ἡ τολμηρὴ κυρία, γιατί' ἡ μοῖρα — ἡ ἡ τύχη — εἶναι πάντα μὲ τοὺς τολμηροὺς. Καί μοῦ φαίνεται ἀκόμα πὼς τὰ περισσότερα δυστυχήματα ἀπὸ ἀεροπλάνα θὰ γίνουν ὅταν θάξουμε κανέναν πόλεμον.

Ἡ ἔκθεσις τῆς Ἀεροπορίας κάνει τὸν ἐπισκέπτη πολὺ σκεπτικὸ. Τὰ πολεμικὰ ἀεροπλάνα κυριαρχοῦν. Δὲν εἶναι τὰ εἰρηνικὰ μέσα τῆς γρήγορης συγκοινωνίας· εἶναι τὰ σατανικὰ ὅργανα τῆς καταστροφῆς. Ἀνεβαίνουν ψηλά, ἐκεῖ ποὺ δὲν τὰ βλέπει κανεὶς καὶ δὲν τὰ φτάνει τίποτα, γιὰ νὰ βομβαρδίσουν. Ἀλλοίμονο σὲς πόλεις καὶ στοὺς ἀνθρώπους!.. Ἀλλὰ πάλι, μήπως καὶ ἐφεύρεση δὲν χρησιμοποιεῖται καὶ στὸν πόλεμον; Τὰ τμήματα δὲν τὰ δπλίζουν μὲ κανόνια; Ταυτοκίνητα δὲν τὰ θωρακίζουν καὶ τὰ κάνουν τάγεις; Οἱ σιδηροδρόμοι δὲν μεταφέρουν στρατοὺς καὶ πολεμοφόδια; Ἔτσι καὶ τὰ ἀεροπλάνα. Γιὰ τοὺς πολεμοχάρους, τοὺς αἰμοβόρους, δὲν εἶναι παρὰ «δπλα ἐναντίον τοῦ ἐχθροῦ». Κι' ὁ ἐχθρὸς πότος; Ὁ ἀνθρώπος, ὁ συνάνθρωπος, ὁ ἀδελφός! Ἀραγε, δὲν θὰ λείψῃ ποτὲ αὐτὸ τὸ μεγάλο κακὸ ἀπ' τὸν κόσμον; Καὶ θάξουμε αἰώνια, κοντὰ στὰ εἰρηνικὰ ἀεροπλάνα, κι' ἀπάνω ἀπ' αὐτά, τὰ πολεμικά; Κανένας δὲν θὰ μποροῦσε νὰ παντήσῃ μὲ βεβαιότητα σὲ τέτοια ἐρώτησι. Ἀς ἐλπίζουμε ὅμως πὼς, μιὰ μέρα, ἡ θέλησις, ἡ καλὴ θέλησις τοῦ ἀνθρώπου θὰ νικήσῃ τὰ γριά του ἐνστικτα, ποὺ ξυπνοῦν κάθε τόσο σήμερα καὶ γεμίζουν τὸν κόσμον μὲ τὴ φρίκη τοῦ πολέμου.

Σὰς ἀσπάξομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΜΟΙΑΣΕ ΤΟΥΣ

Τὰ παιδικὰ τὰ μάτια, ἀθῶα. Βλέπουν μονάχα, δὲ ρωτοῦν. Βλέπουν κι' ἀνοίγουν, ὅλο ἀνοίγουν, ὡς ποὺ θαμπώνουν καὶ σφαλοῦν.

Ἔτσι καὶ σύ, μεγάλε, γίνε· βλέπε μονάχα, μὴ ρωτᾷς. Γιὰ ζωγραφιὰ πέρανε τὸν κόσμον, — γιὰ κάποια ζωγραφιὰ χαρᾶς.

Κ. Π. ΛΕΥΚ.

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

ΕΝΑ ΤΡΑΓΟΥΔΙ

Ὁρατὰ εἶναι νάχη κανεὶς ραδιόφωνο! Δὲν ἔχει παρὰ νὰ στρίψῃ ἓνα μικρὸ πόμπολο· καὶ... ἀκούει ὅλο τὸν κόσμον!

Ὅπως ὅλα τ' ἀπογεύματα, ἔτσι καὶ χθὲς βιάστηκα νὰ δῶ τί ἔχουμε στὸ πρόγραμμα. Ἐπειδὴ ὅμως ἦταν νωρίς, οἱ σταθμοὶ δὲν εἶχαν ἀρχίσει νὰ ἐργάζονται. Εἶχα ἀπελπισθεῖ, ὅταν ἀκούω μακρινὴ μουσική. Γυρνῶ τὴ «βίδα». Ἡ μουσικὴ πλησιάζει. Τώρα τὴν ἀκούω καθαρά. Εἶναι ἓνα νοσταλγικὸ τραγούδι...

Κάπου τὸχον ἀκούει. Μὰ ποῦ; Ποῦ; Δὲν μπορῶ νὰ θυμηθῶ! Κλείνω τὰ μάτια καὶ βλέπω νὰ περνοῦν μπροστὰ μου εἰκόνες τῆς ζωῆς μου. Εἰκόνες καὶ πρόσκαιρα λησμονημένα.

Ἡλιόλουστη ἡμέρα. Ἐνα χαρούμενο ἀγοράκι τρέχει γύρω ἀπ' ἓνα γελαστὸ ἄνδρα καὶ μιὰ νέα γυναίκα... Μὰ νά! Τὸ νοσταλγικὸ τραγούδι ἀκούεται κάπου ἐκεῖ μακριά...

Πόλεμος, Φωτιά, Στρατός, Κόλαση! Μ' ἀκούστε! Τὸ μελαγχολικὸ τραγούδι ἀκολουθεῖ κάθε κανονία, κάθε ἀναστεναγμὸ...

Ἐνας πατέρας πεθαίνει. Ἐνα ὄργανο ξεκινᾷ τὸν δύσκολο τὸν δρόμον... Μέσα στοὺς θρήνους ἀκούω τίς νότες τοῦ μελαγχολικοῦ τραγουδιοῦ...

Χρόνια ἔρχονται. Χρόνια περνοῦν. Μὰ σὲ κάθε σκηνὴ ἀκολουθεῖ καὶ τὸ λυπηρὸ τραγούδι.

Ἀνοίξα τὰ μάτια. Ποῦ ἦταν αὐτὸ τὸ τραγούδι; Δὲν ξέρω. Ἐνα δίκτυο ὅμως ἦλθε νὰ μοῦ πῇ, πὼς εἶναι τὸ τραγούδι, ποὺ κλείει περασμένη χαρά, χαμένη εὐτυχία.

Ἔσὺ κλαῖς! φωνάζει ὁ μικρός μου φίλος.

Προσπάθησα νὰ γελάσω.

Γελῶ!

Γελᾷς, μὰ... κλαῖς!

Ναί, μικρὲ μου φίλε! Ἐγὼ γελῶ, μὰ κλαίω!

Ἰσπότης Λόγγην

Ο ΑΣΧΗΜΟΥΛΗΣ

Ἦταν ἓνα καλοκαιριτικὸ δειλινό. Ὁ ἥλιος ἔγερνε στὴ δύση, βάφοντας ματωμένα τὰ συννεφάκια ποὺχαν ἀποτραβηχθεῖ ἐκεῖ. Κατέβηκα στ' ἀκρογιάλι ν' ἀπολαύσω τ' ὁμορφὸ ἡλιοβασιλεμα.

Ἦ παρὰ τὴν ἑκείνη τὴν ὥρα, ἦταν σὲς δόξες της. Ἦταν γεμάτη ἀπ' τοὺς μικροὺς τῆς ἐπισκέπτες, ποὺ μὲ τὰ ποικιλόχρωμα φορεματάκια τους τὴν ἔκαναν νὰ φαίνεται σὰν κάποιος μὲ μυριόχρωμα λουλούδια. Ἀπὸ παντοῦ ἀκούγες γέλια καὶ χαρούμενα ξεφωνητά.

Ἐξαφὰ ἐνοίκασι κάποιον νὰ μὲ τραβᾷ ἀπ' τὸ φουστάνι... Γύρισα ξαφνιασμένη. Ἦταν ὁ ἀδελφοῦλης μου ὁ Μίμης μὲ τὴν «σεβαστὴ» του παρέα, ἀποτελούμενη ὅλο ἀπὸ πιτσιρίκους καὶ διαβολάκια, σὰν κι' αὐτόν. Σὲ μιὰ στιγμή μὲ περικυκλώσαν κι' ἀρχισαν νὰ χορεύουν γύρω μου τραγουδώντας — γύρω-γύρω ὅλοι... στὴ μέση... ἡ «Μανώλη», χέρια πόδια στὴν αὐλή, ὅλοι κάθονται στὴ γῆ.

Τὰ καμάρωνα σκασμένη στὰ γέλια. Ἐξαφὰ ὅμως ἡ ματιά μου ἔπεσε κάπου, πούκανε τὸ γέλιο νὰ χαθῇ ἀπ' τὰ χεῖλη μου. Ἐνα παιδάκι στεκόταν παρὰ μὲρα ἀκουμπισμένο σ' ἓνα βραχάκι τῆς ἀκρογιαλίας καὶ κοίταζε τόσο πονεμένη τ' ἄλλα παιδιά, ποὺ εἰπαίξαν, ὥστε τὴ ματιά του δὲ θὰ τὴν ξεχάσω ποτέ.

Γιατὶ δὲν τὸ παίζετε κι' αὐτὸ τὸ παιδάκι, Μίμη, ρώτησα τὸν ξαδερφοῦλη μου.

Δὲν τὸν θέλουμε στὴν παρέα μας γιατί' εἶναι ἀσκημομούρης, εἶπε ἐκείνος γελώντας τρανταχτά.

Γύρισα κι' εἶδα τὸν μικρὸ. Γιὰ μιὰ στιγμή ἀπὸ τὰ μάτια του πέρασε μιὰ ἀστραπὴ μίσους μὰ ἀμέσως πάλι πῆραν τὸ γαλήνιο καὶ γεμάτο πόνο βλέμμα του.

Ἐτρεξα κοντὰ του, τοῦ χάιδεψα τὸ κεφαλάκι. Ἀποτραβήχτηκε φοβισμένο καὶ γεμάτο ἀπορία. Αὐτὸν νὰ τὸν χαϊδέψουν; Σίγουρα θὰ τὸν κοροϊδεύαν πάλι. Γι' αὐτὸν τὰ χάρδια καὶ τὰ φιλιὰ ἦταν ἀγνωστα. Ἦταν κατὰ πράγματα ποὺ τὰβλίζει νὰ γίνονται στοὺς ἄλλους ὁμοίους του, μὰ σ' αὐτὸν ὅχι.

Πὼς σὲ λένε; τὸ ρώτησα.

Τέλλο, μοῦπε μὲ μιὰ φοβισμένη φωνή.

Ὡ, τί ὠραῖο ὄνομα, τοῦ εἶπα.

Χαμογέλασε. Μὰ τὸ χαμόγελό του ἦταν τόσο ἀσχημο, ποὺ λὲς ἡ μοῖρα τὸ κανε νάναί πάντα πονεμένο, γιὰ νάναί συμπαθητικὸ.

Σὰ νὰ κατάλαβε τὴ σκέψη μου χαμήλωσε τὰ μάτια. Πρόφθασι ἀμέσως καὶ τὸν ρώτησα.

Πὼς τὸν λένε τὸ μπαμπά σου;

Γεώργιο.

Τὴ μαμιά σου;

Δὲν ξέρω.

Δὲν ξέρεις; τὸ ρώτησα ξαφνιασμένη.

Ὁχι, μοῦ ἀπάντησε.

Μὰ ποῦναι ἡ μαμιά σου, τοῦ εἶπα, γυρίζοντας σ' ἓναν ὄμιλον κυριῶν ποὺ συζητοῦσαν παρὰ μὲρα γιὰ τίς νέες μόδες.

Στὰ χρώματα, μοῦπε μὲ μιὰ φωνὴ βαριὰ λυπητερή, ποὺ ἀντήχησε σὰν πένθυμη καμπάνα.

Δάκρυα μὲ ἀνέβηκαν στὰ μάτια. Ἐντομεταξὺ ὁ ἥλιος εἶχε δύσει κι' ἡ παραλία ἀρχισε νὰ ἐρημώνεται.

Ποιὸς θὰ σὲ πάρη; τὸ ρώτησα, ὥστερα ἀπὸ ὀλιγόστιγμὴ σιωπῇ.

Νά... μοῦπε καὶ μοῦδειξε μιὰ χοντρή γυναίκα, μὲ σκληρὰ χαρακτηριστικά, ποὺ ἐρχόταν πρὸς τὸ μέρος μας — Εἶναι ἡ παρὰ μὲρα μου, κακιά! Μὲ δέρονε, οὐ... οὐ...

Δὲν πρόφθασι νὰ μοῦ πῇ ἄλλα, γιατί' ἐπερνώντας τ' ἀρπάξε ἀπ' τ' ἀδύνατο χεράκι κι' ἔφυγε. Τὸ κοίταξα λυπημένη, ποὺ ἀπομακρυνόταν. Γυρνῶσε καὶ μὲ κοίταζε κάπου-κάπου χαμογελώντας. Μὰ χαμογελῶσε τόσο ἀσχημα,Θέ μου! Σὲ μιὰ στιγμή ποὺ σκόνηταψε γυρίζοντας νὰ μὲ δῇ, ἡ εὐσπλαχνικὴ παρὰ μὲρα τοῦδωρε μιὰ στὸ κεφαλάκι του, ποὺ ἔβαλε τὰ κλάμματα. Καί μὲνε μικρούλη!.. Τί νάφαινες, κι' ἡ μοῖρα σὲ καταδίκασε νὰ ζῇς περφορνημένο ἀπ' ὅλους, χωρὶς χάρδια

καὶ κανάκια; Τουλάχιστον νὰ σοῦ ἀφινε τὴ μητερούλα σου! Γι' αὐτὴν ποτὲ δὲν θὰ ἦσων ἀσχημος. Ἀλλ' ἔτσι εἶναι ἡ ζωὴ!

Κόκκινον Κρίνον

ΕΣΠΕΡΙΝΟΣ

Δεῖτε ἀνοιξιὰτικο, γαληνεμένο. Στὸ φτωχικὸ ἔρημο ἐκκλησάκι δὲν θὰ χτυπήσῃ καμπάνα τοῦ ἑσπερινοῦ παπᾶς δὲ φτάνει ὡς ἐκεῖ μονάχα τὰ πουλάκια λειτουργοῦν πρῶτ' καὶ βράδυ ταπεινά.

Ἐνα γεροντάκι καὶ μιὰ γριούλα ἀνεβαίνουν σιγά-σιγά. Ἀνάβουν εὐλαβικά τὸ καντηλάκι καὶ θυμιάζουν μὲ τὸ φτωχικὸ χωματένιο θυμιατῆρι· σταυροκοποῦνται μπροστὰ σὲς εἰκόνες, ξεκουράζονται λιγάκι καὶ πάλι ξεκινοῦν.

Σιγὰ σιγὰ, σέρνουν τὰ καμπούρια-σμένα ἀπ' τὰ χρόνια κορμιά τους ὡς τὴ φτωχικὴ τους καλυβούλα. Κουρασμένοι κι' οἱ δυὸ, ἀπ' τὸν πολὺ γι' αὐτοὺς δρόμον, ξεποσταίνουν πάνω σὲ δυὸ σκαμνάκι, ποὺ πάντα βρίσκονται ἔξω ἀπ' τὴν καλυβούλα τους. Μπροστὰ τους ἡ θάλασσα ἀπλώνεται ἀτέλειωτη· μικρὸ κυματάκι σηκώνεται σὲς ἄκρες τῆς καὶ σπᾷ στὰ φύκια μ' ἓνα μουρμουριτό, λὲς καὶ ψυθιρίζει κάποια μυστικὰ προσευχὴ στὸν Πλάστη μας μὲς στὴ γαλήνη τοῦ ἑσπερινοῦ. Ἀπὸ μακριὰ ἀκούγονται οἱ ἀντίλαλοι ἀπ' τὰ βελάσματα τῶν κοπαδιῶν καὶ τὸ ρυθμικὸ ντίν, ντίν τῶν κουδουνιῶν των, ποῦναι σὰν τὸ πιὸ μελωδικὸ καμπάνισμα στὴ θεῖα μοναξιά τῆς ἐξοχῆς τὴν ὥρα αὐτὴ τοῦ ἑσπερινοῦ.

Ὁ γέρος κοιτάζει ἓνα γλάρο ποὺ βουτᾷ τριγυρίζοντας στὸ νερό, κι' ὁ νοῦς του πλανιέται μακριά... κάπου... σὲ μακρινὰ περασμένα...

Γονατίζει ὁ γέρος καὶ κάποια βουβὴ προσευχὴ ἀρροαλᾷ ἐν τῇ χεῖλιν του. Γαλήνη γύρω... Τὸ κυματάκι μουρμουρίζει κάποια μελωδικὴ λειτουργία στὸν ἑσπερινὸ τῆς φύσης.

Παράμερα ἡ γριὰ, γονατιστὴ κι' αὐτὴ, προσεύχεται· κάπου-κάπου ἓνα δάκρυ κυλᾷ ἀπ' τὰ μάτια τῆς· βιαστικά τὸ σφουγγίζει δὲν θέλει νὰ δῇ ὁ γέρος τῆς πὼς κλαίει.

Φλίτς, φλίτς, τὸ κυματάκι... Ντίν, ντίν, τὰ κουδουνάκια τῶν κοπαδιῶν, κι' ὁ ἦχος τους σκορπίζεται μὲς τὴ λαγιάδα κι' ἀπλώνεται στὴ θάλασσα... Ἐνας γλάρος ἀνοίξε τὰ φτερά του καὶ πέταξε ψηλά... ἴσως γιὰ νὰ φέρῃ στὸν Πλάστη εὐχαριστία ἀπ' τὸν ἑσπερινὸ τῆς φύσης...

Τιτίκα

ΕΚΑΡΟΜΕΣ

Πρωτομαγιά. Στὴν αὐλὴ τοῦ σχολείου τοῦ χωριοῦ, τὰ μικρὰ κορτσάκια ἀνυπόμονα περιμένουν τὴ διευθύντρια γιὰ νὰ ξεκινήσουν γιὰ τίς Μέντες. Ἐπιτελὸς κατεβαίνει κι' ἐκείνη, δίνει τὸ σύνθημα κι' εὐθὺς τὰ μικρὰ τραγουδώντας προχωροῦν:

Πρωτομαγιά, τὰ λούλουδα γιορτάζουνε καὶ τὰ πουλιά... Τί διαφέρουν αὐτὰ ἀπ' τὰ λούλουδα καὶ τὰ πουλιά; Τίποτα! Τὸ ἴδιο ἀθῶα, ξενοιαστὰ κι' εὐτυχισμένα...

Φθάσανε σὲς καρδιές, τρέχουν, παίζουν, γελοῦν, κι' οἱ φωνές τους φθάνουν μαζί μὲ τὰ τιτιβίσματα τῶν

πουλών και τα κελαρίσματα των καθάρων γεωγών που τρέχουν από παντοδ, φθάνουν στον ούρανό σαν ύμνος, σαν ευχαριστία στην τόση Σοφία του Πλάστη.

Κόβουν αγριολούλουδα, πλέκουν στεφάνια, στολίζουνται μ' αυτά και χειροποίητα άρχειζουν το χορό. Τίποτα δέ σκιάζει την τόση τους χαρά; κανένα δέν είναι λυπημένο, ούτε κι' η Πέλα με την κατάμαυρη ποδιά.

Πρωτομαγιά. Μιά μακριά γραμμή από μεγάλα κορίτσια έρχεται, φθάνει πάλι στο κτήμα με τις πλώριες καρυδιές, σκορπίζοντας παρές-παρές σ' όλη την έκταση, όπου κυλάνε τ' άφθονα καθάρια νερά απ' τους πελώριους βράχους ή τρέχουν απ' τις βρύσες.

Στο νού της Δέλας έρχεται ή παλιά εκείνη έκδρομή. Προχωρεί και κάθεσαι στο μέρος που άλλοτε ξένοιαστα πηδούσε, ενώ χίλιες άναμνήσεις έυσπώνε στην ψυχή της! "Όλα τὰ γύρω έχουνε μείνει τα ίδια, μόνο αυτής ή ψυχή έχει αλλάξει. Συγκρίνει εκείνη τη ζωή με τη σημερινή. Τί μεγάλη διαφορά!

Η άδωα παιδούλα, που μόλις είχε πατήσει στο δρόμο της γνώσης, δέν ένοιωθε τη μεγάλη συμφορά που την είχε πλακώσει, παρ' όλη τη μαύρη ποδιά — μά γελούσε κι' έπαιζε... Και τώρα που βγαίνει στο δρόμο — Θέ μου, τί δύσβατο! — μιάς νέας ζωής, τώρα αίσθάνεται κι' εκείνη όλες τις δυστυχίες που βαρύνουν το βίο!

Σκέπτεται... σκέπτεται... ο νους της πετάει μακριά... Νά μπορούσε να ξαναζήση μια ώρα τουλάχιστο απ' εκείνες τις παλιές, τις άξέχαστες...

— Έδώ είσαι, Δέλα; κι' έμεις σέ γυρεύαμε τόση ώρα!

Η Δέλα ξαφνιάζεται, σά να ξυπνά από όνειρο βαθύ, και γυρίζει στις συμμαθήτριές της, που είχαν καταλάβει τώρα μόλις τη φυγή της.

Μύρον της Άνδρου

ΜΙΑ ΕΚΔΡΟΜΗ
ΣΤΗΝ ΑΓΙΑ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ

Νύχτα... Τίποτα δέν ταράζει την ήσυχια της κοιμισμένης φύσης; μόνο τα γαυγίσματα των σκύλων άντηχούν άραιά-άραιά.

Κάτω φαίνεται το φιδωτό ποταμάκι και ή κατάσταση βαρικούλα που μās περιμένει για να μās λικνίση στην άγκαλιά της.

Άναξωογονημένες απ' το νυχτερινό αέρακι, φθάνουμε τρέχοντας στην όχθη και σέ μια στιγμή βρισκόμαστε μέσα στη βάρκα. Σέ λίγο τα σχοινιά λύνονται, τα κουπιά παίρνονται στα χέρια κι' ή όμορφη βαρκούλα, έλευθερη πιά, κυλά γοργά-γοργά στα ήσυχα νερά του ποταμού.

Το φεγγάρι ρίχνει τις χλωμές του άχτίδες στα νερά του ποταμού, τ' άστέρια τρεμοσβύνουν στο σκοτεινό ούρανό, και τ' αέρακι φυσά.

Τί νότια μαγευτική! Πέρα ακούεται το θλιβερό τραγούδι της κουνουβάγιας, που φωνάζει απ' τα έρείπια ενός παλαιού μύλου. Καμιά δέ μιλεϊ, όλες είμαστε βυθισμένες σέ σκέψεις, κοιτάζοντας το μεγαλειό της φεγγαρόλουσσης βραδυάς.

Η βάρκα μας σκίζει τα ήσυχα νερά,

περνά άνάμεσα από λιτές, που κλίνουν έλαφρά στο πέραςμά της.

Το φεγγάρι σέφνει τη χρυσή αλουρίδα του ξανά τα ζωτικά του παλάτια ή νύχτα, ή βασιλοπούλα της σκοτεινιάς, τραβά το δρόμο της σκιάζοντας τη γη με τα μαύρα της πέπλα, και τα άστερράκια, σαν δακρυμένα μάτια μιάς άγνης ψυχούλας, μās κοιτάζουν λυπημένα. Έξαφνα κάποια άρχισε νά τραγουδή μιά παλαιά σερενάτα, το τραγούδι άντήχσε πέρα στην άπειρη σιωπή της κοιμισμένης φύσης, αλλά πιο πολύ άντήχσε μέσα στην ψυχή μου. Και τότε θυμήθηκα όνειρα παλαιά... σβουμένα στο γοργό κύλισμα του χρόνου και τα μάτια μου γέμισαν δάκρυα.

Η βάρκα προχωρεί, αφήνει πίσω της τις καταπράσινες λιτές και μιά λευκή άσημένια γραμμή.

Τέλος φθάσαμε στο τέarma της έκδρομής μας, σ' ένα έρημικό παρεκκλήσι, στην όχθη του ποταμού. Θά καθόμαστε εκεί όλη τη νύχτα, και το πρωί πάλι με τη δροσιά ή ά γυρίζαμε στο χωριό. Με τα σταμάτια της βάρκας, ξυπνήσαμε απ' τη ρέμβη μας και τρέχοντας βγήκαμε έξω. Έστριψα το κεφάλι μου κι' είδα την κατάσταση βαρκούλα δεμένη στην όχθη και τη λευκή άσημένια γραμμή νά σβύνη σιγά-σιγά, όπως σβύνουν τα περασμένα.

Γλυκειά Χαράνυή

ΠΑΙΔΙΚΟΝ ΠΝΕΥΜΑ

— Ποιός μήνας έχει 28 μόνο ήμέρες;

—

— Έκείνος που μέθησε μιά φορά, και του τις πήραν οί άλλοι; δέ θυμάσαι;

— Α, ναι! ο κύρ-Γεράσιμος!

Έλμύνα

Μεταξύ μικρών φίλων.

— Πώς σου μοιάζει ο άδελφός σου!

— Περίεργο! Δέν εγώ του μοιάζω.

Άρμόνιος Φοβηταίρης

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ «ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Άθήναι, 42 δδδς Εύριπίδου,
την 13 Άπριλίου 1932

ΔΗΛΩΣΗ

Δέν παραλαμβάνω γράμματα με άνεπαρκές γραμματόσημο, για τα όποια πρέπει να πληρώσω πρόστιμο. Ζυγίζετε τα και βάζετε το γραμματόσημο σωστό. Δέν άπαντώ σέ κανένα, όταν με ρωτά για πράγματα που τά έχει ο Όδηγός του Συνδρομητού. Τιμάται δρ. 6, ταχυδρομικώς δρ. 6, και πρέπει να τον προμηθευθί όποιος θέλει να λαβαίνει μέρος στην κίνηση.

ΠΑΗΣΙΑΖΕΙ ή Πρωτομαγιά, ή έορτή των λουλουδιών. Άλλά πλησιάζει και ή Κυριακή της Διαπλάσεως, που ή έρώτησή της είναι σχετική με τα λουλούδια. Ο Άνανίας λοιπόν σκέφθηκε πώς πρέπει να συνδυασθούν οί δυό έορτές. Τό βρήκα πολύ έμορφο. Κι' έτσι άποφάσισε να δημοσιευθί ή Κυριακή στο πρώτο φυλλάδιο του Μαΐου. Το προηγούμενο, που θά έκδοθί την 30 Άπριλίου (Μέγα Σάββατο) θά είναι το πασχάλινό.

Ένα πολύ χαρμόσυνο άγγελμα έχω σήμερα να σάς δώσω. Έσπερ' από μια έκτενη, θερμότατη, ένθουσιώδη γνωμοδότηση

του Γνωμοδοτικού Έκπαιδευτικού Συμβουλίου, το Έπουργείο της Παιδείας συσταίνει τη «Διάπλασι των Παιδών» σ' όλα τα σχολεία της Δημοτικής και της Μέσης Εκπαίδευσης. Άμα βγί αυτή ή εγκύκλιος, που τυπώνεται τώρα, θά τη δημοσιεύσω κι' εγώ, και θά ίδητε με πόσο τιμητικές για μένα έκφράσεις γίνεται αυτή ή σύσταση του Έπουργείου. Άνάμεσα σ' άλλα, λέει ότι το περιοδικό μου είναι ή άπαραίτητος βοήθος του παιδαγωγού, το διδασκάλου, ότι το μιμήθηκαν όλα τα παιδικά περιοδικά που βγήκαν κατόπι στην Ελλάδα, ότι και τα σχολικά βιβλία ακόμα έγιναν κατὰ τον παιδαγωγικό τρόπο που έδειξε πρώτο αυτό, και ότι είναι αξιο της εθνικής εγγνωμοσύνης. Περισσότερα δέν σάς λέω' θά τά ίδητε γρήγορα. Και φαντάζομαι τη χαρά σας για τη μεγάλη αυτή τιμή κι' ίκανοποίηση που γίνεται στο αγαπημένο σας περιοδικό, κι' ακόμα για το σπουδαίο αυτό έφόδιο στον ένγενικό άγωνα σας για τη διάδοσή του, για τό έσπάρθωμα...

Τό Χρυσόόνειρο μου γράφει τους ένθους αισμούς της από τό Έθνικό Θέατρο. Της έκαμε μεγάλη έντύπωση το άνακαινισμένο κτίριο, τα μηχανήματα, οί σκηνογραφίες, ή θίασος που συνενώνει τόσους καλλιτέχνες ήθοποιούς — κι' ένας από τους καλύτερους βέβαια είναι κι' ο πατέρας της — κι' ή έξοχη παράσταση του «Άγαμέμνωνος» και του «Θείου Ονείρου» του κ. Ξενοπούλου. Εύτυχισμένη, μου γράφει, θαύμαζα τό ώρατο κι' έξυπνότατο αυτό έργο, κι' είναι ακόμα πιο εύτυχισμένη όταν είδα και τό συγγραφέα στο θεωρείο και, με τό πέσιμο της αλλοίας, έτρεξα και τον συγχάρηκα, καθώς και πολλές Διαπλαστούλες που ήταν εκεί». — Εύχομαι παροσιακά στην άγαπήτη μας Άρλίτα. Άλλά γιατί όλη αυτή ή ταμπελιά; Μήπως λείπει... ή θέληση; Άς δοκιμάση κι' αυτό το γιατρικό...

Πολύ μ' ευχαρίστησε το μεγάλο σου γράμμα, Έύα. Έδωσα και σ' όν κ. Φαίδωνα να διαβάση τις έντυπώσεις σου από την έπίσκεψή σου στο γραφείο του και σ' εύχαριστεί πολύ για τα τόσο καλά λόγια. Δέν πειράζει άν δέν θά εύκαιρήσης να μου ξαναγράψης ως τις έξετάσεις, άρκεί τότε να έχω να μου άναγγείλης τα πιο εύχάριστα. Συγχάρω τον άδελφό σου Άργη για τό τελευταίο του βιβλίο. Δέν τό άναγγέλλω, γιατί δέν είναι για παιδιά, τό διάβασα όμως μ' εύχαρίστηση κι' ακόμα χάρηκα που είδα να τό κρίνουν πολύ ένδοιά, όπως και τό προηγούμενο.

Παρήγορε Άγγελε, έλπίζω να είσαι τώρα έντελώς καλά. Άλλωστε κι' ο χειμώνας με τα χιόνια του πέρασε κι' ή πολυπόθητη άνοιξη ήλθε. Σου έστειλα 5 τετράδια. Το κομμάτι σου θά τό κρίνω με τη σειρά του. Άπορώ όμως πώς δέν είχαθες ακόμα για τάλλα. Άν είναι πολύς καιρός που μου τά έστειλες, ίσως θά χάθηκαν. Έννοείς, ότι δέν μπορώ να θυμώμαι με σ' οτά τόσα που λαβαίνω.

Φόρο του Δεβάντε, που με ρωτάς για τη Στατιστική των Εύσήμεων που κανείς, σου άπαντώ: Μπορεί νάγιναν, σέ διάφορα Άποτελέσματα, κάτι παραλείψεις, είτε κατὰ λάθος, που διορθώθηκε κατόπι, είτε γι' άλλο λόγο. Άλλά εσύ δέν θά γράφης παρὰ τα Εύσημα που βλέπεις δημοσιευμένα. Για τάλλα μ' ή νοιάζω. Τό άνέκδοτο για τό Μάρτη δέν είναι κατ' έλλογόν για τα Χίλια-Μύρια. Θά τό δημοσιεύσω όμως στη Σελίδα Συνεργασίας, γιατί τόχεις πολύ καλά γραμμένο, κι' ακόμα γιατί είναι μιά παραλλαγή του λαϊκού μύθου που εγώ τουλάχιστο δέν ήξερα.

Πραγματικώς, Ντάλια, ή φωταγωγήση της Άκρόπολης την 25 Μαρτίου ήταν κάτι έκτακτο. Όπως λές και σ' ό, μέσα στο σκοτάδι, ο φωτεινός Παρθενώνας έμοιαζε σά να «αίωρεται στο κενόν». Εύχαριστώ τό Σύλλογό σας που τό πρώτο τμήμα που ίδρυσε είναι για τη διάδοσή μου. Δέν είδα ακόμη την Άσκηση έκείνη στη Σύλλογί σου κατὰ τό νέον έίδος που έπρότεινε τό Πανελλήνιο Όνειρο πάντως όμως δέν μπορεί νά ονομασθί «Διαλυμένα γράμματα». Θά βρούμε κανένα καλύτερο τίτλο.

Όνειροπόλε Έλληνοπούλα, άφού δέν έννοείς να γράφουμε την καθαρεύουσα, την αρχαϊκή, οί τύποι αυτοί πρέπει να σου άρέσουν γιατί είναι της διλουμένης, δέν πιστεύω να είπες ποτέ «λαμβάνω», «λαβαίνω» θά λές πάντα. Έπειτα ή «θύμηση», που είναι έντελώς δημοτική, δέν μπορεί νά κάμη γενική «της θυμήσεως». Η της «άναμνήσεως» θά πής — δηλαδή στην καθαρεύουσα, — ή «της θύμησης». Όσο για μένα, προσπαθώ να συμμορφώω τη γλώσσα μου με τη γλώσσα των άναγνωστικών βιβλίων του σχολείου. Αύτη είναι, νά πούμε, ή έπίσημη δημοτική, ή έγκειμένη από τό Έπουργείο.

Τι λές, Γελαστή Κλαψιάρα! Έτσι ρίχνω τα γράμματα των παιδιών μου στο καλάθι... των άχρήστων; Άν στο γράμμα σου έκείνο δέν άπήντησα, ώρισμένως δέν θά τό έλαβα. Χάρηκα που ή Μικρή Σειρομάχος έγινε καλά. Πές της να μου γράψη τώρα και να μ' ή ντρέπεται που με άφισε τόσο καιρό. Άφού ήταν άρρωστη, τί φταίει;

Ναι, Έλμύνα, δέν είσαι ακόμα μεγάλη, ούτε και μικρή, 15 χρονών. Καίρω που σου άρέσει να διαβάσης βιβλία με «ιδέες» και που ένδιαφέρεσαι για τη ζωή των συγγραφέων τους. Έδω για τους βαθμούς: σέ δυό μόνο 8 — γαλλική όμιλία κι' έργόχειρο — και σ' όλα τάλλα 9 και 10. Σου έστειλα 5 τετράδια. Φίλησέ μου τό μικρό άδελφό.

Είσαι δικαιολογική, Κινεζούλα, άφού κοντά στην κάποια ταμπελιά ήταν κι' ή κυρία γρίπη... Είδες τί καλά που είχας έτοιμες τις Άσκήσεις σου από τό καλοκαίρι; Όταν προκηρύχθηκε ο Διαγωνισμός, ένόμισες πώς σου τις έκαναν δώρο, και δέν είχες πιά παρὰ να τις άντιγράψης και να μου τις στείλης. Τετράδια σου έστειλα.

Για τό ζήτημα πρώτα της έκτάσεως, βέδα. Έχω την ιδέα πως όποιοδήποτε κομμάτι, άμα γραφθί και ξαναδιαβασθί, μπορεί νά συντομευθί όσο θέλει κανένας. Π. χ. το σημερινό του Κόκκινου Κρίνου, θά μπορούσε μιά χαρά να είναι τό μισό. Θά πής, γιατί δέν τό συντόμευσα; Άπό τα χειρόγραφα δέν κατάλαβα πώς θάπιανε τόσον τόπο, κι' όταν τό είδα τυπωμένο στη Σελίδα, ήταν άργά. Έτσι την παθαίνω κάποτε, και μερικοί νομίζουν πώς κάνω... έξαιρέσεις. Έπίσης — τό άλλο ζήτημα — μερθεύομαι κι' όταν μερικοί, άνηπόταχτοι, μου στέλνουν κομμάτια πριν νά μάθουν την τύχη των προηγούμενων. Γι' αυτό Ισα-Ισα έδήλωσα τελευταία πως κανένα δέν θά λαβαίνω όπ' όδω μου, άν δέν σημειώνη από πάνω σ' όν αριθμό του, (1ο, 2ο, 3ο) και πρὸς άντικατάσταση τίνος στέλνεται.

Ταξιδιώτη, άν έχης καμιά καλή Μαγική Εικόνα, μπορείς να μου τη στείλεις ζωγραφισμένη με σινική μελάνη και, άν μάρσθ, θά τη δημοσιεύσω χωρίς να πληρώσης τίποτα. Μόνο οί Μικρές Άγγέλτες πληρώνονται, όλα τάλλα δημοσιεύονται χάρι-

σμα. όταν έννοείται, είναι καλά.

Τό κομμάτι σου, Κοζάνε, θά τό διαβάσω με τη σειρά του. Τό έξρω πώς ή δημοσίευσή του θά σούδινε θάρρος να γράψης κι' άλλα' άλλα κι' ή άπόρριψή του τυχόν δέν πρέπει να σέ αποθαρρύνη. Άπαναντίας, θά φιλοτιμηθής για να γράψης κάτι καλύτερο, ένω είναι ζήτημα άν θά τόγραφες μετά τη δημοσίευσή...

Είδα, Βολιώτικο Φεγγάρι, με πόση χαρά έλαβες τις πρώτες κάρτες που σου έστειλαν ο Φάουστ κι' ή Άρμονία, κι' ότι τους άπήντησες άμέσως και τους εύχαρίστησες πολύ. Έτσι να είσαι πάντα ταχτική στις ανταλλαγές σου, κι' όταν βγάλης καλό όνομα, να ίδης πόσοι θά σου στέλνουν. Σου έστειλα 10 τετράδια. Τόν καίμενο τό δάσκαλο!... Παρηγορήθηκε ο άδελφούλης;

Λευκό Κρίνι, που στέλνεις ένα Φωγηνετόλιπο κι' ένα Κρυπτογραφικό. Τι νά τά κάνω; Δέν είδες ότι αυτά ύπάρχουν σέ Διαγωνισμούς, που προκηρύχθηκε σέ προηγούμενο φυλλάδιο, κι' ότι νά τά δέχης κανείς μέρος, πρέπει να στείλη Σύλλογί από 15 — 20 Άσκήσεις; Άν μπορείς λοιπόν, στείλε και σ' αυτά τους δρους. Η προθεσμία λήγει στο τέλος αυτού τό μηνός.

Φωνή της Ψυχής, ήταν έλευθερο αυτό που προτιμούσες, άλλα κι' άν δέν ήταν, θά σου ένέκρινε τό δεύτερο ή το τρίτο, έπίσης ώρατα. Ξέρεις πώς έχεις γούστο; Και μόνο από τα ψευδώνυμα που έπρότεινες, θά μπορούσες κανείς να τό καταλάβης. Έλπίζω τώρα να μου γράψης συχνά. Η Ε. Κ. δέν έχει αυτό τό ψευδώνυμο. Στη Σχολή των Καλογραφών της Τήνου φέτος δέν έχω καμιά.

Νά κι' ή πρωταπριλιά που μου έπαιξαν ή Άγνή και τό Χρυσόάνθεμο: Μ' έκαμαν νάνοιζω έξη φακέλλους, ως να βρω σ' όν τελευταίο μια κάρτα που έγραφε: «Και του χρόνου μιά καλή πρωταπριλιά — σου εύχόμαστε μ' όλη την καρδιά». Κι' από πόσο: «Μή θυμώσης!» — Α, μπά! θυμώνω εγώ με τάθω άστεία των παιδιών μου; Και του χρόνου, καλές μου φίλες, να με ξαναγλάστες.

Γιούλη Άνθη, ώρατες οί σκέψεις σου για την 25 Μαρτίου. Βραβείο σου έστειλα. Ο λογαριασμός σου σωστός. Ο Άνανίας σ' εύχαριστεί για όσα γράφεις. Και μένα με άπασχολεί πολύ τό ζήτημα που άναφέρεται στην αρχή κι' έλπίζω να βρω κάποια λύση. Όπως δέποτε, δέν είναι άνάγκη να κάμης κανένα παράπονο στη διεύθυνση των Τ.Τ.Τ.

Μακεδονινόν Έντελβάις, σ' εύχαριστώ πολύ για τό έσπάρθωμα. Οί δυό μαζί τώρα θά κάμετε βέβαια κι' άλλα, γιατί κι' ή νέα μου φίλη και φίλη σου βλέπω ότι μ' αγαπά πολύ. Τά έαδελφάκια σου είναι και φέτος συνδρομητά. Έλπίζω τώρα να μου γράψης τακτικά και να μ' ή ξανακάμης πιά σ' όν έαυτό σου τέτοιον δρο.

Τάποτελέσματα των Εύσήμεων του 1931, Νάρκισσε, θά δημοσιευθούν στο έρχόμενο Τό κομμάτι σου, άν εγκριθί, θά χωρισθί σέ δυό. Για τό άλλο ζήτημα σου άπήντησα. Ναι, στη γαλλική Έπιγραφή του 1του φυλλού ένα Ε έγινε από τυπογραφικό λάθος Ε, που έννοείται όμως ένδοιωτάτα. Σου έστειλα τό φυλλάδιο που έζητήσες. Τα γατάκια της Χιονίας τά πήραν έκείνοι που τά είχαν πρωτοζήτησει.

Όλοι σ' όν ένικό μου γράφουν, Μαύρε Άετέ, έτσι όπως μιλούν τα παιδιά στη μητέρα τους. Είδες βέβαια την έγκριση του ψευδωνύμου σου. Οί βαθμοί σου πραγματικώς είναι πολύ καλοί, άφού μάλιστα οί καθηγγητά σου είναι τόσο άσπληροι.

Δέν γράφεις άσχημα κι' από τώρα, άλλα πρέπει να έξακηθής ακόμα, κι' ο καλύτερος τρόπος είναι να μου γράψης όσο μπορείς συχνότερα.

Κρητικό Άκρογιάλι, να σημειώνης, κοντά σ' όνομα σου, μόνο τό ψευδώνυμο με τό όποιο θέλεις να σου άπαντήσω, πότε τό ένα σου πότε τό άλλο' γιατί όταν σημειώνης και τα δυό που έχεις, δέν έξρω κι' εγώ ποιό να διαλέξω. Τό ίδιο και όταν θέλεις σέ Διαγωνισμό. Ναι, ο Όδηγός όρίζει Τριμηνίες για τη Σελίδα, άλλα ύστερα τις καθήγγησα. Περιμένω τη νέα σου Σύλλογί, έχεις καιρό ως τό τέλος του μηνός.

Τη σύλλογί σου, Ρασοπυτι, βλέπεις ότι την έλαβα. Σταποτελέσματα Διαγωνισμού Λύσεων, άφού όλες-όλες ήταν 168, ή Ηλιόλουστη δέν μπορούσε βέβαια να έχη 171. Θά είναι τυπογραφικό λάθος, κι' ίσως — δέν θυμώμαι τώρα — θά είχε 161. Έπίσης κατὰ λάθος παρελήφθησαν τα Εύσημα Έπιμονής του Ριγολέττου που πρέπει να είναι 7. Άλλά καθώς είπα και παραπάνω, στη Στατιστική να βάζετε μόνο ό,τι βλέπετε δημοσιευμένο.

Σου έστειλα χαρτί των Λύσεων, Χαρὰ του Σπυρίτου, και χαίρω που τώρα λαβαίνεις μέρος σέ πολλούς Διαγωνισμούς. Άλήθεια, τό Πάσχα, τό ελληνικό, τό όρθόδοξο, δέν είναι τόσο εύκολο για όσους ζούν, όπως εσύ, στο έξωτερικό, και πηγαίνουν μάλιστα σέ ξένο σχολείο. Μπορείς να λείψης όλόκληρη έβδομάδα; Δυό-τρεις ήμέρες όμως — από τη Μ. Πέμπτη — ίσως θά μπορούσες' νομίζω δέ ότι στην πόλη σας ύπάρχει ακόμα ελληνική έκκλησία' ή όχι; Άλλοτε τουλάχιστο ύπηρχε.

Σύλλογες Πνευματικών Άσκήσεων, έν τάξει, μου έστειλαν ακόμα και οί έξής: Κάποιος, Νέα Έλλάς, Παρλασία, Ρωμαντική Βοσκοπούλα, Γεώργιος Ι. Άραχωβίτης, Άρτανιάν και Νυφούλα τ' Ούρανού.

ΓΙΑ ΤΗΝ Σ. Σ. Σ.

Απορρίπτονται: «Από τα θλιμμένα δειλινά» της Δώρας Άνθη. Πολύ θαμπό και άκαθόριστο. Αφήνει πολλές άπορίες. «Φλογέρα παρηγορητρα» του Γιάννη Δεσβίου. Τό θέμα πολύ καλό άλλα τό κομμάτι άδόκιμα γραμμένο: «Ο μπάρμπα-Θανάσης, πατέρας, μιά φορά, δυό παιδιών και σύζυγος». Αύτη δέν είναι φράση ελληνική. Και τέτοιες ύπάρχουν πλήθος. «Αποκριτικά γλέντι» της Γ.Γ.Α. Τό θέμα είναι χαριτωμένο και ή άρχή πολύ καλή. Μά ύστερα καταντάει σέ άπλη άπαρίθμηση ψευδωνύμων που γίνεται άναρχη. Τό θέμα συντηθμένο, τό κομμάτι όμως γενικά είναι καλογραμμένο έκτός από τη σκληρή όπου έρχεται ο άγγελος και παίρνει τό παιδί. Εκεί γίνεται πολύ άφύσικο, όχι γιατί περιγράφει ύπερφυσικά πράγματα, άλλα γιατί είναι άφύσικα γραμμένο. Ίσως με λίγο δουλειά να γινόνταν δημοσιεύσιμο. «Ανοιχιάτικη νύχτα» του Μίκου Μάου. Έπερωμαντικό και γραμμένο με τρόπο που άδικεί πολύ τό θέμα. Για νά δει π. χ. κανείς με τη φαντασία του τό έξωτερικό του πυργού, δέν είναι άνάγκη νά πη πώς οί τοίχοι του είναι διαφανείς. — Ο Μπόμπης κλαίει» της Κόκκινης Σημαίας. Χαριτωμένο, άλλα χωρίς κανένα τέλος και πολύ παιδίστικο άκόμη. Για άρχή είναι πολύ καλό, και όποσδήποτε πώς έμικρός μου φίλος θά γράψη γρήγορα καλότερα. — «Όνειρον» της Όνειροπόλου Έλληνοπούλας. Γραμμένο σέ γλώσσα σχολαστική και έξε-

ζητημένη, Μπορούς νά γίνῃ ἀπλούστερο, καί οἱ φράσεις του νά εἶναι συντομώτερες καί πιό θεμενικές. Καί μιά παρατήρηση «πραγματική»: Δέν χρειάζεται κανεὶς νά βγάλῃ «ὀξεῖα κραυγή» γιὰ νά ξυπνήσῃ ἀπὸ τὸν ὕπνο του, ἐκτός ἂν πᾶσῃ ἀπ' τὸ κρεβάτι ἢ κτυπήσῃ πονθενά. Γιατί ἀλλοῦς κάθε πρωτὶ πού θά ξυπνήσῃς θά ξεφώνιζε μόλις ἀνοίγῃ τὰ μάτια του καί θά κατατρόμαζε τοὺς δικούς του. — «Οἱ διαγωνισμοὶ» τῆς Γ. Γ. Γ. Ἦθελε λίγο περισσότερο ἀπλῶμα καί τότε θά ἦταν πραγματικά ὀφειστέα καί πρωτότυπα. Ἀς τὸ ξαναγράψῃς ἡ Γ. Γ. Γ. χωρὶς νά χαλάσῃ τὸν γοργό του ρυθμό, καί ἄς τὸ ξαναστείλῃ. — «Ρεμβάζοντας» τῆς Χ. Ψ. Ω. Τὰ δυὸ πρῶτα τετραστιχα πολὺ ὀφειστέα καί πρωτότυπα, ἀλλὰ τὸ τρίτο ἀδυνατίζει ἐμφανικά καί στὸ μέτρο καί στὴν διατύπωση καί χαλάει ὅλο τὸ ποίημα. Κρίμα! — «Εἶναι στιγμές» τοῦ Βάτραχου Νο 20. Πολὺ μπερδεμένο. Δέν κατάλαβα οὔτε λέξη. — «Ἐντυπώσεις ἀπὸ τὴν Κωνσταντινούπολιν» τῆς Ἡλιοκαμένης Ἀραπίνης. Μία ἀπλὴ περιγραφή, οὔτε καλὴ οὔτε κακὴ, ἀψυχὴ ὅμως καί χωρὶς καμμιὰ ζωνρότητα. Τὸ θέμα ἐπαίρει πολὺ καλύτερη ἐκτέλεση. — «Ὡ, νύκτα» τοῦ Φ. Τε. Καλὸ στὸ μέτρο καί στὴν στιχοτυπία, ἀλλὰ συμβατικά γραμμένο καί χωρὶς κανένα βάθος. Ἡ νύκτα δὲν εἶναι ἐστέλειωτο γιορτάσι» τῇ στιγμῇ πού εἶναι μιά χρονικὴ μονάς μὲ ἐντελὴς καθορισμένα ὅρια. — «Ἀνατολή» τοῦ Κρίτωνος. Ἀτεχνοὶ στίχοι. Κανένα μέτρο. — Θά ἐξακολουθῇσω.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Κανένα ψευδώνυμο δὲν ἐγκρίνεται, οὔτε ἀνεώνεται, ἂν δὲν συνοδεύεται ἀπὸ τὸ δικαίωμα, δρ. 10. — Τὰ ἐγκρινόμενα ἢ ἀνεούμενα ἰσχύουν ἀπὸ τὴν 30 Νοεμβρίου 1932. Ὅσα συνοδεύονται ἀπὸ Α. ἀνήκουν εἰς ἀγῶρια καί ὅσα ἀπὸ Κ, εἰς κορίτσια.

Νέα Ψευδώνυμα: Χλόη, κ. (ΜΦ). Χρυσόθεμις, κ. (ΑΧ). Κένταυρος, ἄ. (ΑΚ). Ἰδεώδης Ἰππότης, ἄ. (ΑΕ). Μενεξεδένιο Ὀνειρο, κ. (ΗΚ). Γλυκεῖα Ὀνειροπόλος, κ. (ΚΕ). Ἰων, ἄ. (ΑΑ). Ἐρυθρόδεσμος, ἄ. (ΚΑ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Μάροβελ, κ., Μαρομένο Λουλούδι, κ. Τριανταφυλλένιο Δάκρυ, ἄ. Ἰάς, κ.

Ἡ Διάπλασις ἀσπάζεται τοὺς φίλους τῆς: **Νυφούλας τ' Οὐρανοῦ** (τὸ ἔλαβα, ἡσύχασε' μὰ γιατί, παιδί μου, τόσο ξέθωρο τὸ μελάνι σου;) **Μίνυ-Μάους** (ἔστειλα 10 τετράδια) **Μανεδοκὸ Νούφαρο** (αὐτὸ σοῦ διάλεξα' κι' ἐγὼ ἐλπίζω νά γίνῃς μιά ἀπὸ τίς καλύτερες φίλες μου καί θά τὸ χρωστῶ χάρι' στή Μ. πού σ' ἐνέγραψε) **Περιπλοκάδα** (θὰ τὸ διαβάσω καί θά σοῦ πῶ στὸ ἐρχόμενο) **Ἰὼ** (τὸ πιστεύω' χαίρω πού σοῦ ἀρέσουν τόσο τὰ ἐφευρενά' ἔστειλα 10 τετράδια) **Γλυκεῖαν Ὀνειροπόλον** (χαίρω κι' εὐχαριστῶ πολὺ μετὰ τὴν ἐκτέλεση τῶν παραγγελιῶν σου, ἔμεινε ὑπόλοιπο στή διάθεσί σου δρ. 24,40' γράφε μου) **Χαρ. Σακ.** (εὐχαριστῶ θερμότερα, παλιέ μου ἀξέχαστε φίλε! τὸ ποίημα τῆς Χ. Χ. πολὺ ὁμορφό, ἀλλὰ ἀκατάλληλο βέβαια γιὰ τὸ περιοδικό μας) **Νεραΐδαν τῶν Ἀγρῶν** (τετρ. ἔστειλα) **Παντελὴν Ν. Μωραΐτην** (ἔλαβα, εὐχαριστῶ) **Χλόην** (χαίρω πολὺ τὸ ψευδώνυμο ἐνεκρίθη' γράφε μου) **Περγαμηνὴν Αὐραν** (ἔστειλα' ἡ τιμὴ τοῦ φύλλου εἶναι δρ. 2,50) **Νίκη, Λευκάταν, Ραγισμένην Δύραν, Γιάκουμον Ἀσπροθαλασίην** κτλ. κτλ.

Εἰς ὅσας ἐπιστολάς ἔλαβα μετὰ τὴν 8 Ἀπριλίου, θάπαντήσω στὸ ἐρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

ΣΥΝΕΧΕΙΑ τοῦ 259ου Διαγωνισμοῦ Λόσεων. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου εἶναι δεῖται μέχρι τῆς 16 Ἰουνίου.

264. Δεξιόγραφος

Θεὸ καὶ ὦο χρησιμο
Μὲ τὰ στὴ μέση ἐγώνεις
Καὶ κυρηναῖο φιλόσοφο
Ἀμέσως φανερώνεις.

Ἑρνάνης

265. Συλλαβόγραφος

Τὸ πρῶτο μου τοῦ Νῶε γιὸς
Ποῦ ὅλοι σας τὸν ἐξέρετε,
Τὸ δευτέρό μου ἀρχαῖος θεὸς
Ποῦ μέσ' στὰ δάση χαίρεται.

Τὸ σύνολο, στοχάζομαι,
Σὰς κάνει νάπορητε,
Τοῦ κόσμου ὅλου τὸ σύνολο
Γιατί σ' αὐτὸ θά βρῆτε!

Πληγωμένος Ἀετὸς

266. Στοιχειόγραφος

Νῆσος εἶμαι ἑλληνική,
Ἄλλ' ἂν μάποκεφαλίσσης,
Μὲ χτυπᾷς μὲ τὸ σφυρί,
Ἀφοῦ βέβαια μὲ λύσης.

Ξεπεσμένος Λόρδος

267. Μεταγραμματισμός

Καλὴ ἀγγελοφορα
Ἀλλάζει τὸ κεφάλι—
Θεὸ μένει καί πάλι,
Μὰ τί κακὴ 'ναι τώρα!

Ἐκάβη

268. Κυβόλεξον

*** = Φορεῖται εἰς τὴν μέσην.
*** = Μέρος τοῦ σώματος.
*** = Μουσικὸς ὄρος.
*** = Υἱὸς Πατριάρχου.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Ρασπουτίν

269. Κρυπτογραφικόν

1 2 3 4 5 2 6 = Ρωμαῖος ὑπάτος.
2 3 2 5 2 6 = Ἐπίθετον.
3 5 6 2 6 = Αἰσθημα κακόν.
4 1 5 2 6 = Ἐπίθετον.
5 2 6 = Θανατηφόρον.
6 4 3 = Πρόσωπον τ. Π. Γραφῆς
Χαραυγῇ

270-274. Μαγικὸν Ἰράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἐνὸς γράμματος ἐκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἐνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νά σχηματίζουσιν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσοι λέξεις:

ἀμνός, οὗς, ἄλλη, ὄρκος, Γάιος.
Πολυβώτης

275. Διπλὴ Ἀκροστιχίς

Τὰ μὲν ἀρχικά τῶν κάτωθι ζητούμενων λέξεων ἀποτελοῦν Τίτωνα, τὰ δὲ τρίτα γράμματα ἀρχαῖον μέγαν στρατηγόν:

1, Ἀεροπόρος 2, Ποταμὸς τῆς Ἰταλίας 3, Αἰσθημα δυσάρεστον 4, Θεός 5, Ποταμὸς τῆς Ἰταλίας 6, Αἰσθησις 7, Γυνὴ τῆς Π. Γραφῆς.

Δοξασμένο Τριπολιτιστάκι

276. Φωνηεντόλιπον

σ - φρον - * - ρ - δν - τ - φον - * - χονς
Ξεπεσμένη Λαϊδῇ

277. Γεῖφος

ὁ MM MM ἦρξεν ἐν ἐν ἐν
ἦρως
Λαχτάρα τῆς Λευτεριᾶς

Διὰ τοὺς Γαλλομαθεῖς

278. Charade

Entier, je suis une saison;
Mais si, lecteur, de mon nom
Une seule lettre est ôtée,
Je ne suis qu'une journée.

Θαρραλέα Ἑλληνίς

ΛΥΣΕΙΣ

τῶν Πνευμ. Ἀσκήσεων τοῦ φύλλου 5

47. Πολύβιος (πολύ, βίος). — 48. Τζι-τζίκι (τζί, τζί, κεῖ). — 49. Ἰλνύξ-νύξ. — 50. Κατοῖκα (ἀναγινώσκεται κατὰ συλλαβὰς καὶ ἀντιστρόφως). — 51.

Ω Κ Υ Π Ε Τ Η 52. ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ
Α Ε Ρ (Ἄερος, ἐνδον, ξόανον, Νάξος, Δαναός, Ροδανός, ὄξος, σάξος) — 53 - 57. Διὰ τοῦ ΜΙ: τίμιος, μικρός, Ἀμιός, δήμιος, κάμιος. — 58. ΒΕΡΝΗ (Βόλος, Σεριφος, καρυά, Δούναβις, Χρυσός). — 59-62. Αὐλός, Σλαῦος, ταῦρος, σταῦλος. — 63. Ἐπὶ πόλεις μάργαντο σοφὴν διὰ ρίζαν Ὀμήρου (ἐπὶ πω, λ' εἰς μαρ, ν' ἂν τό, σ' ο φιν διὰ ρίζ ἄνω μηροῦ).

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

[ΔΒ'—194]

Διαπλασόπουλα ες, ἀνταλλάσσω τετραδιάκια. Γράψατε: Μαρίκα Ι. Φιλιακού, Τρύφωνος Μουτσοπούλου, Πειραιᾶ, διὰ: Χλόη

[ΔΒ'—195]

Διαπλασόπουλα, γιατί τόση ἀδιαφορία; Ἐνα τετραδιάκι σας θά μοῦ προξενούσε ἀνέκφραστη χαρά. Ἀλληλογραφῶ καὶ ἀνταλλάσσω κάρτες. Ζητῶ νά γίνω μέλος Ἀθηναϊκοῦ συλλόγου. Δ/σις: (ΔΒ'—168). Ἀετιδεὺς

[ΔΒ'—196]

Στοὺς προσφέροντας τὴν ψήφο τους, στὸ Κρυσταλλογέννητο Τραγούδι, στέλνω τίς θερμότερες εὐχαριστίες μου.

Πανελλήνιον Ὀνειρον

[ΔΒ'—197]

Ἀτταβύριε, Ἀνθισμένη Τριανταφυλλιά, Φτωχὸ Κρινοῦλι, περιμένω ἐξάπαντος ἕνα σας τετραδιάκι. Θερμὰ εὐχαριστῶ. Δ/σις Γαρόνειας.

Μπελλίνα (Βάτραχος)

[ΔΒ'—198]

Η ΤΟΜΠΟΛΑ καὶ ἑξῆ παλιοὶ Βάτραχοι ἱδρυσαν στὸ Μαρούσι τὴν «ΒΝΘΗ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ»

Σκοποὶ: Ἐσπάρθωμα, Φιλανθρωπία, ἐκδοαὶς περιοδικῶν κτλ.

Γενομένων ἀρχαιολογικῶν ἐξελέγησαν:

Πρόεδρος: ΑΡΙΩΝ

Ἀντιπρόεδρος: ΑΓΑΠΗ

Γραμματεὺς: Π. ΝΑΛΕΟΣ

Ταμίας: ΝΟΡΙΣ

Σύμβουλος: ΚΥΚΛΑΝΙΝΟ

Μέλη: Τυφλὸς Καλλιτέχνης, Χρυσόθεμις, Ἀρτανιάν, Λευκὴ Καμέλια, Ἀγγελὸς τοῦ Σκότους, Βασίλισσα τοῦ Αἰθέρος, Ἀνέσπερη Εὐτυχία.

(Ἀρχαιολογία Τμημάτων προσεχῶς). Δεχομένη μέλη, ἀντιπροσώπους. Γενικὴ Δ/σις: Ἀναβούτων 8, Μαρούσι.

Ὁ Σύλλογός μας γιορτάζοντας τὴν ἱδρυσὴν του διοργανώνει στὰς 3 Μαΐου Μεγάλῃ Ἑορτῇ στὸ SALON VERTIGE. Διαπλασόπουλα, ὑποστηρίξτε μας!

[ΔΒ'—199]

Ἀποτελέσματα Διαγωνισμῶν Ἑρνάνης: Πρῶτος ἀκυροῦται ἐλλείψει ἀπαντήσεων. Στὸ δευτέρον ἔλαβα 47 καρτοῦλες. Βραβεῖον: Χρυσάλλισα, Φρανσίνια, Χαραυγῇ, Γαρόνεια, Κινεζοῦλα, Νίκη, Λυσόχαρτο, Λωρέττα, Σταράτη, Βασίλισσα Αἰθέρος, Στεφανίας ὑπερευχαριστῶ.